SAVAITINIS LAIKRAŠTIS
"KATALIKAS"
Eina kas Ketvergas Chicago, Ill.

Kaina metams:
Amerikoje....$2.00 | Užsienį...$3.00
Prenumerata tur but iškalno užmokėta.

"Kataliko" spaustuvėje spaudinasi visokios knygos, konstitucijos ir tt. Darbas atliekamas labai puikiai, greitai ir pigiai. Užsirašydami "Kataliką," siųskit prenumeratą arba laiškus sekančiu antrašu:

JOHN M. TANANEVICZ
3244 So. Morgan St. CHICAGO, ILL.

KATALIKAS

THE LITHUANIAN WEEKLY
"KATALIKAS"
Published every Thursday
at Chicago, Ill.
Subscription $2.00 per Year.

Advertising Rates on Application.
Book and Job printing in Lithuanian, Polish, English and all other modern Languages : : : :

All Communications must be addressed:
JOHN M. TANANEVICZ
3244 So. Morgan St. Chicago, Ill.

Savaitinis Laikraštis Pašvęstas Reikalams Lietuvių Katalikų Amerikoje.

Alexander M. Rackus
ANTIQUARIAN & NUMISMATIST
W. 43rd St., Chicago

No. 18 | Chicago, Ill., 29 d. Balandžio (April) 1909 m. | Metai XI
ENTERED AS SECOND-CLASS MATTER JAN. 25, 1899 AT THE POST OFFICE AT CHICAGO, ILL. UNDER ACT OF MARCH 3, 1899

Politiškos Žinios.

Turkija.

Pereitoj subatoj Balandžio 24 d., jaunaturkių milžiniška armija apsiautė Konstantinopolį ir ėmė iš visų pusių artinties į sultano rumus Yildiz Kiosk, kuriuos gynė sultano gvardija ir buvo ligi paskutiniam laikui jam ištikima.

Kaip rašėme pereitą sykį, kad sultanas nuo sosto buvo jau prašalintas, tai paskui pasirodė neteisybė, nes sultanas nei girdėti negorėjo traukties šalin, manydamas, kad apart rumų gvardijos jo apginime stos ir visi gyventojai.

Ir dabar dar pranešama tas pat, bet iš tikrų šaltinių žinoma, jog sultanas rumuose uždarytas ir jaunaturkiai svarstoką su juo padaryti. Norėta jis atiduoti teisman už užpuolimą su reakcijonierių pagalba ant parlamento ir pasmerkti miriop, bet tam priešinasi mahometanų tikyba ir jos galva Šeik-ul-Islam. Tečiaus tikima, kad greičiau jis paliks ant sosto, jei tik prižadės išpildyti jaunaturkių reikalavimus, butent turės gerbti konstituciją, pasiduoti aprubežiavimui, t.y. nesikišti į jokią valdžią, sugražinti tautai privatiškus turtus, gvardijos sau turėti nedaugiau 100 vyrų ir prisiimti sau algą, kokią paskirsiąs parlamentas. Jei sultanas ant tų išlygų nesutiksiąs, jam iš rumų busią parodytos durįs.

Paėmimas sultano rumų neapsiėjo be išliejimo kraujo, Gvardijos gintasi kaip galint. Jaunaturkių karumenė turėjo eiti atakan ir kovoje pražuta ir sužeista į 2.000 žmonių, daugiausia gvardijos kareivių. Užėmus rumus, pas sultaną atrasta didis veziras, karo ministeris ir du sultano sunu.

Mahometanų dvasiškiai, kaip jau žinoma, buvo pirmutiniais reakcijonieriais, kuomet užpulta ant parlamento. Pertat jaunaturkiams užėmus Konstantinopolį jų 80 pasislėpė mečetuose su ginklais. Bet jaunaturkiai juos atrado ir be teismo sušaudė. Visi reakcijonieriai gaudomi ir tuojaus su šaudomi.

Jaunaturkiams paėmus savo rankosen valdžią, Konstantinopolyj ir kituose miestuose apgarsinta kariškas stovis, nes bijotasi maištų.

Konstantinopolyj subatoj ir nedėldienyj visa įgula pasidavė jaunaturkiams. Paskiausia paimta ir išginkluota artileristai netoli Stambulo, kurie su 100 sunkesnių ir lengvesnių kanuolių norėjo bombarduoti miestą. Tečiaus kuomet skraiduolis "Medijiech" pasiruošė jų kazarmes apšaudyti, jie tuojaus ginklus sudėjo. Visi priverstinai paimti kareiviai ir oficierai laikomi saugiai, kaipo nelaisviai.

Kuomet sultano rumų komendantai ir oficierai sudėjo ginklus, juos tuojaus iš rumų prašalinta, o jų vieton palikta jaunaturkių sargyba.

Konstitucija išgelbėta, bet dabar ant vysų lupų stovi klausimas, ką jaunaturkiai padarys su sultanu Abdul Hamidu?

Pasiutęs mahometanų fanatizmas išsimaudė ir dar maudosi krikščionių kraujuose Azijos Turkijoj. Kasdiena pareina baisingos žinios, kaip muzulmanai krikščionis, beginklius gyventojus kankina Pasislėpusių ir likusių gyvais žmonių padėjimas tikrai negirdėtas ir apverktinas, o juo labiaus, kuomet Turkijos valdžia kuo kitu užimta.

Viename Adano vilajete iš skersta suvirš 25.000 krikščionių, kitur taipgi žuta kelių tukstančių. Visą padėjimą paaršina dar toji aplinkybė, kad valdžia visur apskelbė sustiprintą stovį, o pertat visoks darbas ir persikėlimai gyventojų į kitas vietas visai sustojo.

Kas teisybė ant Azijos vandenų randasi visų viešpatysčių kariški laivynai, bet jie negali nieko veikti, negali į vidurinius Turkijos dalykus maišyties. Beto, pati Turkijos valdžia nei pati toms skerdynėms neužbėga, nei kitoms viešpatystėms neleidžia nulaužyti fanatikams ragus.

Prancijos skraiduolis "Julius" andai atplaukęs Beiruto uostan, bet tuojaus apsisukęs nuplaukė į Latakia, idant tenai paimti pabėgėlius. Kai kur tečiaus laivų įgulos išlipo ant kranto ir šiek tiek muzulmanų įsiutimą apmalšino, sulaikė skerdynes.

Padegtame kaime Hadjim buvo penki Amerikos misijonoriai, bet apie jų likimą iki šiam laikui nieko nepatirta.

Aleksandrettos misijonorius Kennedy su Turkijos karumenės skyrium nukako į Deurtul, kur armėnams rengiama skerdynės. Konsuliai Amerikos, Prancijos, Italijos ir Rusijos nusiuntę Konstantinopolin telegramą, kad Deurtulo krikščionių padėjimas yra baisus, gresia badas ir troškulys, nes muzulmanai atkirto nuo miesto vandenį. O mieste tuo tarpu randasi 6.000 krikščionių.

Iš visų pusių misijonoriai šaukiasi pagalbos, bet jų šauksmai tuotarpu yra veltus.

Tai ką daro žmogaus fanatizmas. Kuomet Konstantinopolyj prasidėjo revoliucija, muzulmanai su savo dvasiškiais už visus tuos atsitikimus apkaltino krikščionis ir ėmė juos skersti, smaugti. Ligi šiam laikui tenai visur pražudyta daugiau 30.000 krikščionių. Kadangi skerdynės armėnų nesustoja, girdima, Europos viešpatystės su ginklais apsiaus Mažąją Aziją, nepaisant Turkijos valdžios protesto.

Rusija.

Dumos pirmininkas pas carą.

Dumos pirmininkas, Chomiakovas, Balandžio 4 d., nuvažiavo į Carską Selą pas carą pranešti apie Dumos darbus, nuveiktus nuo Kalėdų ligi Velykų.

Chomiakovas per ištisą valandą aiškinęs carui visas darbų smulkmenas, o taippat pasakojo savo nuomonę apie busiančius darbus nuo Velykų ligi vakacijų.

Chomiakovo nuomone, po Velykų Duma svarstys ar apie vietinius teismus ar apie žemės tvarkymą, žiurint ką Duma pasirinks; beto dar Duma svarstys įstatymų sumanymą apie tabako akcyžą ir apie miestų mokesčius, apie perėjimą iš stačiatikių į kitus tikėjimus, apie cerkvines draugijas, apie žmogaus nepaliečiamybę, apie sustiprintasias apsaugas, apie autorių teises ir apie žemiečių įstaigų įvedimą Dono srytyje.

Visą šitą darbą Duma turinti atlikti ligi Birželio 10 dienos.

Atstovo nepaliečiamybė.

Kartą Puriškevičius, kalbėdamas Dumoje apie Kaukazo valdymą, pasakė, kad Kaukazo vietininko (valdytojo) kancelerijos sekretorius, Petersonas, kyšius imąs. Petersonas labai užpykęs ir padavęs Puriškevičių teisman už jo garbės įžeidimą. Valstybės tarybos teisių departamentas (skyrius), peržiurėjęs dalyką, kaip girdėti, atmesiąs skundą, nes, dėlei kai-kurių Dumos įstatų straipsnių, atstovai už savo kalbas, pasakytas Dumoje, neatsako. Bet yra ir tokių Dumos įstatų vietų, kur leidžiama atstovą nubausti. Dabar visi atydžiai tėmija, ar valdžia atiduos teisman Puriškevičių, ar ne, nes nuo to priguli ateitis ir daugybės kitų atstovų, ypač iš tarpo neprielankių valdžiai.

Kitose vastybėse parlamento (Dumos) atstovai neatsako prieš įstatymus už savo nuomones ir kalbas. Nors, tiesa, tenai liuosas žodis parlamente buvo iškovotas tik per daug metų. Be žodžio liuosybės atstovas neturi vertės, nes jis negalėtų pasipriešinti neteisybei. Jaigu visuomet tik saugotųsi, kad nepatekti teisman, tai toks atstovas daugiau rupintųsi savimi, negu žmonių reikalais, ir neteisybė negalėtų eikštėn išeiti. Atsakomybė už atstovų kalbas gula vien tik ant Dumos pirmininko, kuris kiekvienoje valandoje gali netinkamą atstovo kalbą sulaikyti.

Dumos posėdžiams pasibaigus.

Darbas Dumoje pabaigtas. Atstovų didžiuma išvažinėjo namo, tik partijų vadai ir pats pirmininkas Chomiakovas pasiliko Peterburge.

Dabar jau šiek-tiek paaiškėjo, kad partijų vadai turėję svarbias priežastis nesiskirstyti, nes dešinieji, kaip Dumos, taip ir valstybės tarybos nariai, nori sučiupti abiejų įstaigų valdžią į savo rankas, tuo labiau baisu, kad valstybės taryboje dar posėdžiai neužsibaigė.

Balandžio 3 d. valstybės tarybos pirmininkas, Akimovas, išvažiavęs į Carską Selą pas carą.

Dėlei dažnų užpuldinėjimų dešiniųjų valstybės tarybos narių ant pirmininko, Akimovas norįs atsisakyti nuo pirmininko vietos, nors nieks nenor tam tikėti.

Persija.

Anglijai reikalaujant, Rusija į Persiją siunčia savo karumenę, kadangi tenai išteisybės viešpatauja apverktinas padėjimas. Rusijos karumenės pirmiausia užduotimi tenai apsaugoti visus svetimžemius ir palaikyti nuolatinį susinešimą Tabrizo su Julfa.

Tabrizą nesenai šacho karumenė apsupo ir nusprendė visus miesto gyventojus numarinti budumi, jei tik jie šachui nepasiduosią. Na, karumenė tame dalyke ėmė viršų ir štai praslinkus kelioms dienoms mieste pasidarė didi valgio stoka. Gyventojų minios apgulė svetimų viešpatijų konsuliatus ir pareikalavo sau duonos, valgio. Norėta viskas griauti. Tik vėliau Rusijos ir Anglijos konsuliam prašant, šachas liepė apgulusiai miestą karumenei sudėti ant 6 dienų ginklus, idant tuo budu duoti progą pasigaminti gyventojams valgio.

Matyt, kad Tabrize menkos revoliucijonierių spėkos, kad prieš šacho karumenę negali atsispirti. Kitur revoliucijonieriai ima viršų.

Rusijai siųsti karumenę Persijon labai patinka, o juo labiau liepiant ir leidžiant Anglijai.

Japonija.

Japonijos žemesniojo buto parlamente andai areštuota 9 atstovai. Įneštas valdžiai apskundimas tečiaus laikomas paslaptyj, bet visur plačiai kalbama, kad tie atstovai areštuoti už papirkimų (kyšių) ėmimą nuo cukraus firmos, kuri nesenai turėjusi didelius ermyderius su valdžia. Sakoma, jog busią areštuoti ir nekurie aukštesnio buto atstovai.

Keliomis savaitėmis pirmiau apskųsta minėtos firmos, turinčios 12.000.000 dol. kapitalo, direktoriai, kurie tuojaus pasitraukė nuo savo vietų ir valdžia pradėjo tardymus. Susekta tuokart visa eilė neaiškių transakcijų ir firmos akcijos dėlei to nupuolusios.

Tasai dalykas pasiekė presą ir prasidėjo tada protestai, idant firmos direktorius patraukti atsakomybėn. Kadangi tie direktoriai politikoje buvo įžymųs, tatai lengvu budu tegalėjo nekurius atstovus papirkimais patraukti savo pusėn. Iš to taigi viskas ir prasidėjo.

Netik Rusijoje apgavystės veikiama, bet ir pačioj Japonijoj. Nesmagus susekimas.

Iš Viso Pasaulio.

Iš Harbino pranešama, kad Japonija į Mandžiuriją siunčianti daugiau karumenės ir ji apsistosią ant sienos.

Mexico City gauta privatiškos depešos iš respublikos Nicaragua, jog ta respublika daranti karumenės mobilizaciją. Tas veikiama prieš respubliką Salvador.

Peterburgo dienraščiai praneša, jog pasitraukęs nuo užimamos vietos Rusijos užsienio dalykų ministeris Izvolski busiąs paskirtas ambasadoriumi Ispanijoj.

Rusijos kazokų skyrius perėjęs Persijos sieną ir apsistojęs vietovėj Artara. Tai gener. Snarskio karumenės pirmutinė sargyba, su kuriaja jisai skubinasi į Tabrizą.

Gyvenantis ant salos Korfu kaizeris Vilius, užprašė pas save viešnagėn Anglijos karalių su karaliene, kuriuodu neatsisakys nuo to užprašymo.

Austrijos imperatorius pasirašė andai ant reskripto, kuriuomi Bosnijai ir Hercogovinai žadama autonomija. Beto, tenai gyvenantiems muzulmanams leista užlaikyti savas mokyklas ir tikybos toleranciją.

Belgijos katalikų draugijos prezidentas andai priimtas pas popežių audiencijon. Šv. Tėvui paaukojo 5.000 dol. petraskatikių, kurie bus sunaudoti pašalpai nukentėjusiems nuo žemės drebėjimo.

Andai Vienoj atsibuvo milžiniška demonstracija, kurioj dalyvavo nemažiau 70.000 asmenų. Jie nuvėjo prieš imperatoriaus rumus ir Prancui Juozapui padėkojo už sulaikymą karo su Serbija.

Iš Persijos sostainės Teherano rašoma Peterburgan, jog Astrabade buta didelių skerdynių. Turkomanai užpuolę ant minėto miesto ir išskerdę daugiau poros tukstančių vyrų, moterų ir vaikų. Rusija į tenai pasiuntė karumenę.

Visoj Rumunijoj, o ypatingai sostainėje Bukarešte, gyventojai iškilmingai apvaikščioja karaliaus Karoliaus 70 metų sukaktuves ir 43 metus jo viešpatavimo. Karolius apsivedęs su kunig. Vied, žinoma plačiai literaturoje po pseudonimu "Carmen-Silvia".

Ex-prezidentas Roosevelt andai garlaiviu "Admiral" atkako į miestą Mombasa. Jam atvykus labai lijo. Iš tenai Roosevelt tiesiok keliauja į Peaso valdotuvę, kadangi paskui jam kur užtrukus tegali jo kelionei lietus užkenkti.

Ispanijos parlamentas andai priėmė įstatus sulyg politiškųjų amnestijos, pagal kurių nevienas tėvynės mylėtojas galės sugrįšti savo tėvynėn ir vėl darbuoties tautos labui, kad sugriauti susenėjusį karaliaus sostą ir vieton monarchijos įkurti respubliką.

Prancijos lokališki ir pietų laikraščiai aštriai kritikuoja prezidentą Fallieres už jo "prikazus" ir aštrų pasielgimą su buvusiu Venezuelės prezidentu Castro. Laikraščiai sako, kad prezidentas tuo savo pasielgimu pamynęs individuališkas teises, kurias Prancija pirmutinė taip garbingai apskelbus. Visi laikraščiai už Castro užtaria.

Nemažai nustebino pažangesnes moteris šv. Tėvo išsireiškimas audiencijoje andai įžymesnių moterų. Šv. Tėvas į jas tarp kitko išsitarė: "Moteriškė neikados negali susilyginti su vyriškiu ir todėl neprivalo turėti vienokių teisių", ir dar pridurė, jog esąs priešingu, idant moters politikoje imtų dalyvumą.

Persijos šachas pas save audiencijon priėmė Anglijos ir Rusijos pasiuntiniu. Pasiuntiniu šachui patarė visiems revoliucijonieriams suteikti visišką amnestiją ir kogreičiausia sugrąžinti konstituciją, jei nori, kad Persijoje įvyktų ramybė. Šachas ant to nieko neatsakė, Tečiaus pažadėjo savo nuomonę išreikšti po kelių dienų.

Paryžiuje astronomų tarptautiškas kongresas dabar užimtas sutaisymu fotografiškos padebesių mapos. Daugiausia laiko pašvenčiama planetai Eros, kuri lošia labai svarbią rolę žvaigždžių atstumo matavimui. Tasai lapas parodys daugiau 40.000.000 žvaigždžių. Nekurie astronomai tvirtina, jog pasaulio sutvėrimo ir surėdymo paslaptis trumpame laike busianti susekta.

Vengrijos ministerija užmanė savo krašte įsteigti Vengrijos banką, neprigulintį visai prie Austrijos valdiško banko, bet Vienos valdžia prieš tai karštai pasipriešino. Taip dalykams stovint, Vengrijos visa ministerija rezignavo ir Austrijos imperatorius rezignaciją priėmęs, liepė grafui Andrasse sutverti naują kabinetą, t.y. sumeškerioti naujus ministerius, kurie nenorėtų sau banko.

Rytinės Indijos dabar įžengia naujon eron. Indijų gubernatorius, lordas Morley, naujai apgarsino užsakymą, kad jo tikslu praplatinti ir sudrutinti Indijų autonomijos teises. Tą viską padarė vietiniai to krašto mokslininkai, kurie nuosekliai su valdžia už laisvę bekariaudami, tokio dalykų stovio susilaukė. Indijos tatai laikui bėgant ir susilauks autonomijos. Laisvei daug kenkė muzulmanai, bet ir juos dabar suvaldyta.

Joanos d'Arc beatifikacija.

Balandžio 18 dieną, Šv. Petro bazilikoj, Ryme, atsibuvo paskutinis mergelės Joanos d'Arc beatifikacijos aktas. Toje iškilmėje dalyvavo į 30.000 maldininkų iš Prancijos, taippat buta beveik visų Prancijos vyskupų ir daugybės kardinolų, taippat visų tų, kurie paeina iš tos Orleano mergelės giminės. Pagal senovės papročio tame akte pats popežius nedalyvavo. Tečiaus dėlei ypatingos šlovės, kuriaja popežius perimtas prie tos Prancijos šventos karžygės, taippat, idant prancuzams parodyti savo prielankumą ir meilę, atėjo popietyj katedron, idant susirinkusiems tikintiems suteikti savo apaštališką palaiminimą.

Vostik ėmė aušti, tazil kon pradėjo iš visų pusių rinkties maldininkai ir žingeidieji ir į trumpą laiką buta jau pilnos bazilikos. 9:30 bažnyčioje sužiebta visi elektros žiburiai, kas perstatė labai kiltą regyklą. Ant viškų atsiliepė milžiniški vargonų balsai, akompanijuojant kiltai katedros orkestrai. Šventynėn su procesija įėjo kardinolai ir vyskupai. Specijališkose ložose susėdo kunigaikštis Alencon su šeimyna, popežiaus sesers ir kiti kunigaikščiai bei Rymo aristokratija. Bažnyčia buvo papuošta raudonai-pijonkavomis draperijomis, kurios elektros šviesoje tik mirgėjo. Ant viršaus didžiojo aukurio pastatyta Orleano mergelės stovyla, taippat daug paveikslų, perstatančių įvairius iš jos gyvenimo epizodus. Stovyla ir paveikslai buvo uždengti. Prasidėjo skaitymas popežiaus breve's apie jos beatifikaciją; pabaigius skaitymą, nuo stovylos ir paveikslų uždangos nupuolė ir aplink stovylą sužibo visokių parvų elektros šviesa. Choras tuotarpu užgiedojo "Te Deum". Maldininkai tuo aktu sujudinti ėmė verkti.

Pagalios Orleano vyskupas atlaikė iškilmingas mišias ant garbės šv. Orleano mergelės. Su tuo priešpietinė apeiga ir pasibaigė.

Neprastesnės apeigos buta po pietų. Bazilikon iškilmingai atnešta popežius. Atgiedojus liturgijos himną, beatifikacijos advokatai paaukojo šv. Tėvui tradicijinę dovaną, butent kašę su puikiomis žydinčiomis gėlėmis ir šv. Joanos d'Arc gyvenimą stebuklinguose apdaruose. Paskui tos dienos visokia iškilmybė pasibaigė.

Berlyne kilęs gandas, kad garlaivių kompanijos Šiaurvokiškoji Lloyd ir Hamburg-American linija busią sulietos kruvon ir tada paliksiąs tos milžiniškos kompanijos viršininku Herr Ballin. Kompanijas stumia kruvon pereitų metų nepasisekimai. Kompanijų kapitalas busiąs 135.000.000 dol.

Žinios iš Lietuvos.

VYŽAINIS.
(Suv. gub.).

Neturtinga mųsų parapija, per tai ir bažnytėlė apleista. Vietoje garsių vargonų, kurių puikųs balsai keltų kiekvieno dvasią padangėsna, yra tikt sena fisharmonija (maži — nešiojami vargonėliai), tiesiog draskanti ausis. Atjaučia tą labiausiai vietinis vargoninink as, p. St. Bučinskas, kuris stengiasi užstoti vargonų trukumą nors gražium choru (giesmininkais). Nesigaili jis tam nei laiko, nei triuso. Jau kelinti metai, kaip pas mus yra giedamas ražančius keturiais balsais. Šiemet išmokinta giedoti šv. Mišios ir Griaudųs Verksmai, kurių pasiklausyti ateina net ir vokiečiai iš miestelio. Taippat reikia pasakyti apie Kalėdų ir Velykų giesmes.

Mųsų gerbiamasis vargoninink as neužmiršta nei dainelių. Išmokino jisai jaunimą dainuoti daug lietuviškų ir lenkiškų dainų, kuriomis palinksmina mus per didesnes šventes ir atlaidus. (Pasakiau ir lenkiškų, nes mųsų parapija lenkiška, nors teisingiau pritiktų vardas sulenkėjusių lietuvių. Tai patvirtina žmonių pavardės ir kaimų vardai).

Te užmoka jam Dievas už pasišventimą ir Dievo garbės didinimą!..

Bijunas.

ZAPYŠKIS.
(Suv. gub.).

Suvalkų gubernatorius jau patvirtino Aleksoto valsčiaus nutarimą uždaryti šventadieniais ražančius valsčiaus ribose monopolius ir aludes. Šitoji žinia apskelbta Zapyškio aludininkams Vasario 28 d., kaipo smarkus griaustinis, pergązdino čionykščius Izraeliaus sunus ir padarė ant jų veidų, na ir kišenių, labai nemalonų įspudį. Jie, mat, nuo "gojų" to nesitikėjo. Valsčiui nutarus uždaryti monopolius ir aludes šventadieniais, aludininkai ir jų sėbrai paleido paskalą, buk užtai ukininkams reiksią mokėti nuo margo po 2 kap. Valstybės iždan. Kaikurie žmonės jau buvo pabugę: "No ką, brač, uždės randas už tai mokestį ir mokėk". Šitasai paskalas daugumoje Suvalkijos vietų buvo girdėti.

Kaikurie Zapyškio aludininkai-žydeliai, gailestaudami žmonių sako: "Na kas dabar bus, kur tieji žmonės dings, be pastogės žiemą, gal sušalti". Mat, jiems rupi, kad "gojai" susiprato, — kad jų kišenės turės badą kęsti. Idant žmones nuo to "pavojaus" išgelbėti, sumanyta greitu laiku atidaryti Zapyškyje arbatnamis, kur bus galima sušilti ir arbatos išsigerti.

Patarčiau ir kitose vietose, kur šventadieniais uždarytos traktiernės ir aludės, atidaryti arbatnamius; nes ištikro, žiemos metu žmonės be pastogės ir šilumos negal apsieiti. Pertat ir nenuostabu, jog kaikur nutarė vėl po senovei atidaryti tąsias "girtybės įstaigas", nes kur-gi sušalęs žmogus dings?

Vaideliotas.

IGLIŠKĖLIAI.
(Marijam. ap.).

Kovo 6 dieną buvo čia valstiečių susirinkimas. Paskyrė 200 rublių kovai — jaigu kiltų — su kolera. Nutarė valsčiaus mokyklą perkelti į kitą namą. Pernai valstiečiai buvo nutarę atidaryti Igliaukoje valdišką mokyklą. Nesenai Suvalkų direkcija užklausė, ar negalėtų valsčius nuomoti namo, samdyti sargo ir t.t., o valdžia mokėsianti mokytojui algą. Žmonės tam pritarė ir paskyrė 194 rublius 56 kap., prašydami atidaryti dar tokią mokyklą ir Gudenės kaime. Ligšiol Igliaukoje buvo tikt privatiška mokykla, užlaikoma vietinės "Žiburio" draugijos ir apylinkės gyventojų. Mokytojas algos gaudavo 15 rub. per mėnesį. Kiekvienas vaikas mokėdavo už mokslą kas mėnuo 50 kap. Mykytojavo p. Sopinskas. Mokyklą ir dabar tebelanko 67 vaikai. Jaigu tikt valdžia iš savo pusės viską išpildys, tai valstiečiai, pridėdami po 1 kapeiką nuo margo, turės tris mokyklas.

Garbė tat jums, jevaraviečiai, kurie rupinatės savo vaikelių apšvietimu!

Elijošius.

GRIŠKABUDIS.
(Naum. ap.).

Apie mus šiuo laiku seni žmonės nušalę kriunuoja, serga. Maži vaikai miršta nuo kokios ten kaklų ligos. Ukininkai dejuoja, kad bulvės sušalę, pašarus baigią, vandenio šulniuose netekę, kad pavasaris ilgai nesirodąs. Kur tikt nepasisuksi, visur dejavimai ir vaitojimai. Tečiaus nueik smuklėsna, tenai daugumai ir šilta, ir smagu, ir linksma... Bet vis gi dėlto, kaip pats monopolčikas tvirtina, prieš šventadienius žydai teišneša degtinės ketvirtą dalį to, ką pirma išnešdavo.

Ir tai gerai!

Žiburietis.

PLOKŠČIAI.
(Naum. ap.).

Plokščiai — nedidelis bažnytkaimis tarpe Ilguvos ir Gelgaudiškio, keturesdešimt viorstų atstu nuo Kauno, ilga rankove nusidriekęs Nemuno pakalnėje. Apielinkė neišpakytai graži ir iš visų tarp Kauno ir Sudergų panemunės vietų bene bus tik ar ne puikiausia. Be Nemuno ir gražių reginių, į kitą pusę, ypač į Raudonės rumą ir parką (sodą), didžiausiu Plokščių papuošimu yra daugybė griovių, skersai ir išilgai perskriodžiančių augštus Nemuno krantus. O ir grioviai tie ne bet kokie ale gilųs, išsivingioję, pilni pakriaušių ir akmenų, o kas ypatingiau, prižėlę ilgų, laibų, kai lendrės, tiesių eglaičių. Tųjų eglaičių paunksnyje tuno pasislėpę šaltiniai ir leizdami savo tyrą vandenėlį pagamina mažus upelius, kurie, kaip žalčiai raitydamiesi po griovio išsilankstymus, išlėto sau sriuvena per baltą, mažą smulkių akmenaičių tiltą. Kiek čia tuose grioviuose pavasarį būva lakštingalų, tai kitur gal ir mieste nėra tiek žvirblių; o koksai čia naktimis įvyksta tąsyk jų čiulbėjimas, ulbavimas ir skambėjimas, tai negirdėjus sunku ir įsivaizdinti. Puiki tai vietelė atsilankyti vasaros metu Lietuvos turistams, poetams ir visiems tėvynės grožybių mylėtojams. Ale ir senovės liekanų garbintojai atvažiavę čion rastų ko pažiurėti ir, paskendę giliame užsimąstyme apie garbingą tėvynės praeitį, ant pilekalnio viršaus parymoti galėtų. Nes reikia žinoti, kad Plokščiai (kokį viorstą atstu nuo bažnytkaimio) turi savo labai didelį ir gražų pilekalnį. Gražumą jam priduoda patsai padėjimas: iš įvairių kraštų susieina trįs grioviai ir daro gilią, ruimingą daubą, kurioje ir randasi minėtasai pilekalnis. Jisai iš visų pusių apsuptas griovių pakriaušėmis, tik iš vieno galo žymu kokių trijų— keturių sieksnių ilgio volas, o už to volo veda žemyn ankštas, kaip gerklė, tarp dviejų griovių kelias, tris ar keturis kartus vis laipsniu žemyn puldamas. Pilekalnio viršunė ir šonai yra apaugę, kaip ir visų griovių pakrantės, eglaitėmis. Iš šalies žiurint, pilekalnis daro didelį įspudį. Be šito pilekalnio Plokščių parapijoje randasi dar kitu du, Stulgių kaime, abudu netoli vienas kito, ant Nemuno kranto, priešais Raudonę. Vieno žymu yra tiktai volai, viršunė ir šonai jau išarta, — tenai radę daug smulkios juodos žemės, kaip smilčių su angliais sumišusių. Kitas gi, už varsnos nuo pirmojo į rytus, stovi klonyje tarp dviejų griovio krantų, pasibaigiančiųjų ties Nemunu. Tas pilekalnis turi senoviškosios lietuvių aukštos ir smailiai nuolaidžios, panašios į šieno kupetį, kepurės pavidalą. Ant šitojo pilekalnio buvę pirma kaimo kapinės, dabartės gi tebėra vien tik kryžius. — Tiek apie Plokščių žymesnias vietas.

Aikštis.

VELIONA.
(Kauno ap.).

Vakare, Vasario 25 d. (s.k.) važiavo įkaušę trįs ukininkai su lentomis iš Gelgaudiškių. Vienas kažin kaip nuo šlajų nuvirto, perėjo per jį vežimas ir... tuojaus nabagas atsiskyrė su šiuomi svietu.

Baugu!!..

Lakštingalėlis.

AKNYSTA.
(Ežerėnų ap.).

Šis valsčius apgyventas lietuvių-katalikų ir latvių-liuterių. Lietuviai apšvietime stovi žemai. Laikraščių mažai pareina. Aknystoje yra viena mokykla. Pradžioje mokslo metų buvo valstiečiams įsakyta, kad jie patįs susirastų mokytoją lietuvį. Bet lietuviai apie tai nei manyti nenorėjo. Tada direkcija paskyrė mokytoją rusę, visai lietuviškai nemokančią. — Gėda jums, aknystiečiai, kad negalėjote susirasti mokytojo lietuvio, kuris butų mokęs jųsų vaikelius prigimtoje kalboje!

Monopolis su alude šventadieniais čia uždaromas.

Lietuvos Sunus.

RADVILIŠKIS ant NEMUNĖLIO.
(Panev. ap.).

Pas mus kasmet smuklių skaičius didinas. Čia buvo dvi aludės. Pernai rudenį liko įsteigtas Tiškevičiaus užvažiuojamas namas (postojalyj dvor) su pardavinėjimu svaiginančiųjų gerymų. Dabar gi vėl taisoma namai, kur bus alaus sandelis. Tai matydami, išmintingesnieji pradėjo kalbinti viens kitą steigti Kauno "Blaivybės" skyrių. Jau prisirašė apie 150 žmonių. Ant Velykų tikimės sulauksią užtvirtinimo. Apie minėtąjį laiką gal bus užtvirtinta ir kita mųsų draugija — ukio ratelis vardu "Arklys".

Kuršo Lietuvninkas.

JONIŠKIS.
(Šiaulių ap.).

Joniškio miestelis nemažas. Per jį eina plentas iš Šiaulių Mintaujon. Turime nauja labai puikią bažnyčią, kun. Šiaučiuno pastatytą, knygyną ir skaityklą, kun. Butkevičiaus įsteigtą, ir prieglaudos namus. Čia yra trįs pradedamosios mokyklos. Viena liaudies mokykla su dviem mokytojais: lietuviu ir rusu; antra mergaičių, kurioje moko rusė, ir trečia "Saulės" skyriaus mokykla. Be to dar turime Vartotojų Draugiją, 7 lietuvių sankrovas, du monopoliu, 17 aludžių, tris traktiernes, vieną vyno sankrovą ir lietuvio aptieką. Miestelyje gyvena trįs lietuviai daktarai. — Nors mųsų parapijoje galima rasti nemažą burį blaivininkų, bet šventadieniais ir turgų dienomis neesti tuščia nei viena aludė, nors Joniškyje jų ir daug. — Dar čia yra antstolis, apie 15 sargybinių ir keletas šnipų.

Vėjo brolis.

MARCINKONIŲS.
(Trakų ap.).

Dideliai, dideliai męs marcinkoniečiai džiaugiamės, susilaukę lietuvio kunigėlio J. Petrulio. Skamba jo puikųs bažnytėlėje lietuviški pamokslai, skamba mųsų lietuviškos giesmės!.. Neapsakomai mums dabar linksma ir gera!

Petras Kievas.

SEINAI.

Mųsų laikraščių liga, tai neteisingos žinios, užgaunančios ne tiktai pavienius žmones, bet ir įstaigas. Gerbiančio teisybę žmogaus ir laikraščio priedermė neteisingai užgaunančias žinias atitaisyti.

Štai "Vienybės" No. 10 koksai tai p. Al. V., užgauna Seinų Seminariją, buk šios įstaigos sienos, nors gražios, be papuošimas esąs prastas. Toliau, tam ponui nepatinka ražančiaus giedojimas, — girdi, kaip ubagai valiuoją.

Nežinia, kokio papuošimo jau ir nori p. V. Jeigu jisai norėtų matyti garsiausiųjų Europos tėpliorių darbus, tai nematys, bet ras tai, kas pas mus ir per didelį vargą galima: iš oro rupestingai apžiurėtos, iš vidaus gi — gražiai išbaltytos, grindįs ištėpliotos, viskas košvariausiai išlaikoma. Vargu katra svietiškoji mokykla, taip skupiai valdžios šelpiama, yra kur geriau ir švariau išlaikoma! Kaip rupestingai viskas yra seminarijoje prižiurima, tai gal paliudyti ir tai, kad nesveikiausiame laike — žiemos pradžioje iš 80 klierikų nei vienas per keletą mėnesių nesusirgo. Teko man matyti Kauno, Vilniaus ir Varšuvos seminarijų rumus ir reikia pripažinti, kad sveikiausia išlaikomi Seinų seminarijos klierikai. Nes taip sveiką ir gardų orą galima turėti mažo miesčiuko pakraštyje.

Ką apie giedojimą, tai p. V. rašė ir nurašė. Žmogus su mielu noru skubiniesi šventadienyje bažnyčion, kad rasti giesmininkus švelniais ir gražiais keturiais balsais dar begiedančius ražančių. Retai taip kur gražiai gieda ražančių, kaip Seinuose. Užtat, girdėdamas gražiai giedančius giesmininkus ir skaitydamas laikraštyje papeikiančią juos žinelę, nenoroms, žmogus, atsimeni Krylovo pasaką apie asilą, kuris, pagyręs lakštingalos dainą, visgi dar jai teiravo pasimokyti pas saviškį gaidį. Matyti ir gerb. Korespondentas nedaug ką nuvokia apie giesmes.

J.

PAEŽERIAI.
(Vilkav. ap.).

Kovo 20 d. jau trečią kartą iš eilios atsibuvo Paežerių raštinėje susirinkimas šių trijų kaimų: Dumčių, Šečkų ir Naudziškių (Margių), norinčiųjų nuo Vilkaviškio parapijos atsiskirti, o prisidėti prie Gižų parapijos. Buvo Vilkaviškio apskričio viršininkas ir Pilviškių klebonas, kun. Švilpa. Visi didžlaukiai gyventojai (11 asmenų) griežtai atsakė, kad jokiu budu neatsiskirsią nuo Vilkaviškio parapijos. Norinčių atsiskirti atsirado išviso tikt vos 18 gyventojų, mažlaukių. Užtat gi, kad nebuvo dviejų trečdalių norinčių atsiskirti, tas visas dalykas pasiliko be pasekmių.

A. Kalinys.

VYŽAINIS.
(Suv. gub.).

Pas mus buvo labai išsiplatinęs girtuokliavimas. Žmonės gerdavo ne tiktai degtinę, alų, bet ir prusišką spiritą su dropais (anodina). Ne vienas pasigėręs be laiko ir galą gavo. Matydamas ir atjauzdamas, kaip žmonės skursta — vargsta iš priežasties girtuoklystės, vietinis vikaras, kun. M. Brundza, visomis pajėgomis stvėrėsi kovoti su alkoholiu nuo pat savo atvažiavimo. Tas darbas jam gana sekėsi. Skaičius geriančiųjų vis mažinosi ir mažinosi. Jau pernai jisai daug atkalbino nuo girtuokliavimo. Šiemet per rekolekcijas didesnė pusė parapijos prisiekė ir kasdieną rašosi prie blaivybės, atlikdami velykinę išpažintį. Dabar pas mus mažai beatsiras girtuoklių.

Bijunas.

PLOKŠČIAI.
(Naum. ap.).

Nepersenai buvo čionai šitoks atsitikimas. Pas vieną ukininką į šermenis atsivilko žinomas apylinkėje girtuoklis, jau ne "ant tuščios", ir pradėjo kelt trukšmą, norėdamas, anot žmonių kalbos, šermenis paverst į veseliją. Keli vyrai nutvėrę trukšmininką išmetė laukan ir pavykėjo girios linkon. Į antrą dieną rasta nabagas girioje pusiau sušalęs. Parvežus namo neužilgo jis pasimirė. Mat, kam tarnavo nuo to ir pelną gavo.

Ištikro Plokščių vyrai gerai baltakei tarnauja. Nesenai per valsčiaus sueigą keletas išmintingesnių ir susipratusių žmonių pakėlė balsą uždaryti šventadieniais traktiernę. Ale baltakės apgynėjai pakėlė tokį riksmą, kad ir priešininkai degtinės ausis užsiėmę turėjo tylėti.

Bepig alui ir degtinei turint tokius advokatus. Ale gėda visam Plokščių valsčiui, kad duodasi už nosies - vadžiot keliems žiovanasriams...

Rašė .....tis.

MARIJAMPOLĖ.

Kovo 28 d. "Žiburio" mokyklos buste buvo visuotinis iš eilios trečias mėnesinis šių metų "Žiburio" draugijos susirinkimas. A. Staugaitis pradėjo skaityti platų referatą (sumanymą) "Apie ukiškas Belgijos draugijas". Mokytojas Draugelis vaizdeliuose, iš kasdieninio žmonių gyvenimo paimtuose, nurodė, kad tamsumas yra tikru kalėjimu, iš kurio galėdami nenorime pasiliuosuoti. Draugijos pirmininkas perskaitė iš "Šaltinio" p. Meškaus straipsnį "Tikroji "liudnosios nuomonės" priežastis" ir kun. Bulvičiaus "Apšvietimas ir žemdirbystė". Knyginingės pagelbininku išrinktas p. K. Gudaitis. — Sekantis mėnesinis draugijos susirinkimas bus antrą nedėlią po Velykų (Balandžio 25 d.). Kalbėti prisižadėjo: p. Draugelis apie vienybės galybę, p. Gurevičius apie pavasarinius ukininkų darbus, p. Gavėnas apie praplatinimą draugijos veikimo, p. Endziulaitis apie apšvietimo naudą ir p. Luocikis iš tikybiškų dalykų.

Ten buvęs.

VILKAVIŠKIS.

Kovo 14 dieną buvo Vilkaviškio "Žiburio" draugijos susirinkimas. Pirmiausia kun. Sakevičius perskaitė centralinio visuotinojo "Žiburio" draugijos susirinkimo protokolą. Paskui gražioje savo prakalboje jisai nurodė Marijampolės mergaičių progimnazijos naudingumą ir kaip įmanydamas žadino prie jos palaikymo. Pabaigus kunigui Sakevičiui kalbėti, vienas senas ukininkas, J. Kriščiukaitis, išrodė čionykščios "Žib." valdybos neveiklumą kožną sykį pributų visa valdyba. Ištikro, senelio žodžiuose buvo pasakyta daug tiesos. Nes Vilkaviškio "Žiburio" dr-jos skyriaus valdyba, išskyrus pirmininko padėjėją, tiktai tada pribųva į susirinkimą, kai renka naują valdybą. Ir čia tikrą tiesą pripažįsiu, kad dėlei tos priežasties čionykštis "Žiburio" skyrius vos ne-vos ir gyvuoja. Senelis Kriščiukaitis įnešė sumanymą, kad skyrius susirinkimus darytų kas mėnuo, ką susirinkimas ir priėmė. Paskui uk. J. Krulikas perskaitė centralinio "Žagrės" sindikato visuotinojo susirinkimo balansą. Antgalo gražiai kalbėjo svečias p. R. Kriščunas ir kun. Sakevičius, išrodydamu "Žagrės" sindikato naudingumą. — Sekantis susirinkimas bus per atvelykį.

A. Kalinys.

VILKELIŠKIAI.
(Naum. ap.).

Jau nuo keliolikos metų kartas nuo karto čia atsilanko šundaktaris D. Jis nešioja kokius ten didei "pamačlyvus" vaistus, meta kortas, atspėlioja žmonių ateitį... Tamsuoliai tam visam tiki, ir "daktaras" turi gerą pelną. — Ir kada gi, lietuviai, paliausite visokiems niekams tikėję!?

A. Bridžiukė.

SLAVIKAI.
(Naum. ap.).

Naktį, iš 22 į 23 Kovo dieną pas plecininką Kupstą į šermenis atėjo girios sargas su šautuvu ir atsisėdo prie atėjusio 26 m. vaikino, Alf. Damio. Kažin kaip šautuvas iššovė, ir Damis nuo kulkos krito negyvas. Nabašninkas buvo tikką iš karumenės parėjęs.

Atsargiai su ginklais, atsargiai!

Akėtbernis.

PANEVĖŽYS.

Labai bloga, kad Panevėžyje nėra gero lietuviško knygyno. Nori turėti kokią-nors knygelę, — rašykis iš Vilniaus, Seinų ar iš kitur kur. Čia gi negausi. Yra Masiulio knygynas, bet ten pardavinėjama daugiausia ražančiai, šventųjų paveikslai ir knygos dvasiško turinio. Vieną sykį užėjęs pas Masiulį prašau vienos-kitos knygutės iš dramos, beletristikos, poezijos, — "Šaltinio" ir girdžiu atsakant: nėra. Na ir niekur, ko norėjau, Panevėžyje negavau. — Reiktų nors p. Masiuliui pasirupinti turėti daugiau knygų.

Alf. Mauras.

SODELIAI.
(Panev. ap.).

Mųsų kaime yra lietuviška mokykla, kurią lanko apie 60 vaikų. Mokytoju p. Adomutis, geras žmogus. Čionykščiai žmonės mėgsta apšvietimą. Pastaruoju laiku įvyko paprotys daryti susirinkimus, kur vieni, geriau mokantieji, skaito knygeles ir laikraščius, kiti skaitančiųjų klauso. Sodeliuosna pareina po kelis egzempliorus "Šaltinio", "Vilties", "Vienybės" ir k. Jaunimas puikiai pagieda ir padainuoja. — Ukininkai susitarė, jau ir pasirašė skirstytis į vienasėdijas.

Sodelių Jaunikaitis

TUMASONĮS.
(Ežerėnų ap.).

Tumasonįs — tai vienas iš didžiųjų valsčiaus kaimų. Gyventojų yra apie 50. Tamsumas didis. Niekas neskaito nei laikraščių, nei knygų. Šventadieniais beveik nuo ryto iki vakarui lošia kortomis iš pinigų netik seniai, bet ir jaunimas.

Ar ne geriau gi, tumasoniečiai, butų, kad vietoje kortų skaidytumėte (vartytumėte) knygų ir laikraščių lakštus, iš kur turėtumėte sau naudą, šviesą...

Iks.

VIEŠINTAI.
(Aukmergės ap.).

Pradžioje Kovo mėnesio vienoj grintelėj miške nužudyta senutė. Kalba, kad nelaimingoji buvo kiek ten skolinga užmušėjui ir neturėjusi iš ko atsiteisti. Tas perpykęs atvažiavo vieną naktį su savo pačia ir užsmaugė bobutę. Užgirdę nelaimingosios riksmą, kaimiečiai subėgo ir suėmė piktadarius. Senutė atsiskyrė su šiuomi pasauliu.

Romėnas.

LĖNAS.
(Aukmergės ap.).

Lėnas yra tai didelis sodžius, esantis tarp girių, labai kurčioje vietoje. Laisvu nuo ukiškų darbų metu čionykščiai žmonės dirba roges, staunes (kopustams raugyti bačkas), geldas (nekočias) ir kitus rakandus, kuriuos, sulaukę žiemos, veža Aukmergėn parduoti. — Seniau kaip degtinė buvo žydų rankose, tai lėniečių visas nusismaginimas budavo pas Leibuką. Dabar šiektiek pradeda šviestis. Jau net keletas laikraščių pareina. Nesenai įsteigta lietuviška sankrovėlė. Ketinama atidengti ir mokyklėlė.

Jonas Regeliokas.

MERKINĖ.
(Trakų ap.).

Merkinės miestelis nedidelis. Gyventojų skaitosi apie 2 tukst. Miestelyje yra 15 aludžių ir monopolis. Šventadieniais ir turgo dienomis tos girtuoklystės įstaigos esti žmonių kaip kuju prigrusta. Iš to matyti, kad čia girtuokliavimas gana išsiplatinęs. Apšvietimas stovi žemai.

Sausio 17 d. (s. k.) buvo valstiečių susirinkimas dėlei atidarymo Merkinėje progimnazijos. Medžiagą duoda valdžia, tiktai patiems reikią susivežti. Regis, šis sumanymas labai geras, ir panaši mokykla didžiai čia butų reikalinga Bet!.. beveik visi susirinkusieji gana jau įkaušę suriko: "mokyklos nereikia!"...

Oi liudna! liudna!

J—as K—as.

VYŽAINIS.
(Suv. gub.).

Kovo 18 d. pas mus buvo teisėjo rinkimai. Prie Vyžainių teismo priklauso trįs valsčiai: Vyžainis, Kadariškiai ir Pavlovka. Išrinkta du kandidatu: Vyžainio — Trumbickis, buvusis teisėjas, o Kadariškių ir Pavlovkos — p. Musialovičius. Katrą iš jų užtvirtįs, dar nežinia.

Vertėtų valstiečiams pasinaudoti duotomis jiems teisėmis ir išsirinkti kandidatus iš savo tarpo, o ne iš dvarininkų-ateivių.

Bijunas.
"Š."

Iš Lietuviškų Dirvų.

Newark, N. J.

Laikai taip kaip ir visur, taip ir pas mus dar menkai pasigerinę, nors jau labai laukiama jų pasigerinant.

Lietuvių gyvenime nėra ko daug ypatingo, ypač gavėnios laike visur buvo ramu, net miela ir paminėti. Tečiaus prisiartinus paskutinei gavėnios dienai, nekurie mųsų broliai jau nebegalėjo laukti Velykų, jau išvakaro ėmė gerokai vaišinties, nes daugumas matyta gerai užsitraukusių. Kiti nežinojo net ką ir bešneką, tečiaus jie didelių nesmagumų lietuviams visai nepadarė. Tai-gi su tuom ir galima pasigirti.

Esant bedarbei daugumas smuklių užsidarė. O labai geistina, idant jų skaitlius dar labiau sumažėtų, nes tik tuokart žmonių draugija liktųsi laiminga.

Pastaraisiais laikais ir mųsų viengenčiai ėmė griebties už vertelgyščių. Dabar jau turime gal penkias valgomų daiktų krautuves, vieną duonkepyklą, vieną barzdskutyklą ir apautuvų krautuvę. Tečiaus pastaroji labai mažai lietuvių paremiama dėlei tikybinio dalyko.

Taip-gi jau nuo poros mėnesių organizuojama lietuvių kooperatyviška krautuvė su valgomais daiktais, idant tuo budu nors kiek lietuvius patraukti nuo žydų ir kitų svetimtaučių, besinaudojančių mųsų brolių kruvinai uždirbtais centais. O juk visi svetimtaučiai mųs brolius moka laikyti "savo globoje".

Minėta krautuvė butų labai lietuviams reikalinga, bet užmanytojai turėtų išsižadėti nebreikalingų šnairavimų ant jiems nepatinkamų asmenų, nes tas aršiausia užkenkia panašioms organizacijoms ir visokiai užmanytai pramonei.

Čia taipgi nemažas žingsnis padaryta pirmyn tarp lietuvių, kurie pastaraisiais laikai sutvėrė kompaniją vardu "Lithuanian property Owners Company" (Lietuvių Nuosavybės Paveldėjų Kompanija), kuri jau ir inkorporuota ant visos New Jersey valstybės.

Tosios kompanijos tikslu pirkti namus ir paskui pardavinėti, žodžiu sakant užsiimti namų vertelgyste.

Kompanijos vyriausybė susideda iš sekančių asmenų: prezidentas V. Adomaitis, protokolų sekretorius V. Stravinskas, finansų sekretorius S. Pranis ir kasierius D. Šopis.

Kiek jau patirta, tai Newarko lietuviai yra priskaitomi prie rimčiausių Amerikos lietuvių, bet kaip kituose miestuose tegalima tarp lietuvių sutikti gero ir blogo, taip ir čia retkarčiais atsitinka visoko, tečiaus už pavienius neikados negalima kaltinti visuomenės. Juk ir tarp apšviestesnių tautų už lietuvius sutinkama daug išgamų.

Jau nuo keletos metų pas mus "garnys" tur didį prielankumą. Jis atneša mažyčius netik moterims, kas yra paprastu daiktu, bet ir merginoms, tankiausia iš Lietuvos atkeliavusioms. Ir tasai "garnio" pas merginas atsilankymas beveik kas metai atsikartoja. Taip jau ir šiemet "garnys" sukinėjas aplink nekurias, už ką nekurios jau savo skriaudėjus—vyriškius buvo "pakvietusios" net teisman. Bet ką jųs, vargšės, laimėsite pačios budamos kaltos. Nemokėjote dorai gyventi, landėt kur po namus, pasiduodant vaikinų globai — tai dabar už tai ir turit!

Žinomas dalykas, negalima išteisinti už tokius darbus ir vyriškių, kurie savo laisvo laiko nesunaudoja naudingesniems darbams, kaip tai skaitymams laikraščių ir knygų, kas jų protus apšviestų, bet namuose begirtuokliaudami tik malasi pakampėmis, įtraukdami podraug į vargus tokias neišmanėles.

Didžiamjame Ketverge čia areštuota graborius Cooper (žydas), kuris tankiausia lietuvių nabaštikus laidodavo. Mat, jis save vadindavo airiu ir višką stengdavosi katalikiškai atlikti laidojant numirėlius.

Prie savo ofiso palei Market gatvės užlaikė dar ir krautuvėlę su saldumynais. Ir niekas nieko blogo jame nematė. Bet pasirodė, kad tasai smarvė užlaikė paleistuvystės namus.

Aplink tai suvis nei nerašyčiau, jei tas dalykas nepalytėtų lietuvių garbės. Suareštuotos tenai prostitutės pasirodė lietuvių jaunutės dukters nuo 14 ligi 15 metų, kurios gimdytojams nežinant eidavo neva pas savo drauges ir visuomet užeidavo pas smarvę žydą, ton biaurybių vieton. Areštuota keturios lietuvaitės, viena lenkė ir viena amerikietė.

Nekurie gimdytojai savasias išpirko, kitos išgabenta į pataisymo namus, vardu "House of good Sheperd" keliems metams, kol nebus pilnametėmis.

Turiu patėmyti, kad lietuviai gimdytojai abelnai mažai paiso ant savo vaikų auginimo. Nekuriuose namuose vaikai su suaugusiais, nežiurint lyties, visaip blevyzgoja, kalba biauriausius žodžius, kas lengvai ant vaikų jaunų širdžių palieka amžiną dėmę. Vaikas dar buna nesubrendęs, o jau atkakliai kartoja paleistuvingus žodžius, išmokusius iš vyresniųjų amžiumi lupų.

Pagalios lietuviai gimdytojai visai neatkreipia savo atidžios labiausia į tai, kur jų vaikai išeina, kur užeina, su kuo draugauja ir ką jie visur abelnai veikia; taip vėlais vakarais be jokio susikrimtimo leidžiami po miestą valkioties. Tokiems nerupestingiems gimdytojams pastarasis atsitikimas — tai puikus pamokinimas.

Žinoma, vaikus ant vėjo augindami, nei nenorėkime, idant mųs vaikai butų dorais, išaugtų gerais žmonėmis ir tėvams butų džiaugsmu. Kiek esu patyręs, tai suareštuotų mergaičių tėvai yra tam viskam patįs kalti.

Minėtas žydas užstatė kauciją 1.000 dol. ir teismas jį paleido, bet jei areštuotų mergaičių tėvai visą dalyką paliks šalin, tai žydas, žiurėkis, ir išsipirks nuo visokios atsakomybės. O juk tokį smarvę už tai netik tegalima pakasyti, bet dar ir gauti gausius atlyginimus už jaunų mergaičių iš doros kelio išvedimą.

Viengenčiai, daugiau mokslo ieškokime, o jis čia visur lengva surasti, tik reikia gero noro. Apsišvietę geriau žinosime, kaip vaikus auginti ir apsaugoti juos nuo žydų išnaudojimo ir išniekinimo. Podraug su žydais nedraugaukime! Vietinis.

Pas mus skrybelninkų straikai vis dar tesiasi ir jau bus dvylika savaičių, kuomet toji bedarbė buvo iššaukta, bet tos bedarbės ir galo nematyti. Kompanijos nors tukstančius ant niekų išleidinėja, bet jokiu budu nenori pasiduoti, o darbininkai, nors menkai gaudami pašalpos iš unijos, taipgi tvirtai laikosi savo pusės, nes jie žino gerai, jei unija tame susirėmime su kompanija pralaimės — tatai darbininkams prisieis dirbti pusdykiai.

Newarko distrikte randasi suvirš 100 lietuvių skrybelninkų ir beveik visi jie dirba. Mat, dar keletas šapų nepriklauso kompanijoms, tatai jose dirbama su visu smarkumu.

Orange-gi distrikte randasi tik keli lietuviai skrybelninkai.

Dabar dirbantieji skrybelninkai straikuojantiems savo draugams moka kas savaitė po 10c. nuo dolerio, o kitos unijos taipgi užsidėjo mokestis po 10c. už savaitę, bile tik ilgiau palaikyti straikuojančius.

Skrybelninkų uždarbiai sekanti: neprigulinti prie unijos darbininkai daugiausia į savaitę uždirba nuo šmotų 20 dol., pradedant nuo 12 ir 15 dol.; beto, jie dirba kasdiena 10 valandų. O už savaitinį darbą gauna tik 12 dol.

Unijos-gi darbininkai visuomet dirba nuo šmotų (pilnai darbui einant) ir uždirba pradedant nuo 18 dol. ligi 35 dol. ir daugiau per savaitę. Už savaitinį-gi darbą po 9 val. kasdiena jiems mokama 20 dol. Beto, unistai subatomis dirba tik ligi pietų.

Tai dabar aišku, dėlko kompanijos su unija taip atkakliai kovoja ir tikisi uniją sugriauti. Skrybelninkas.

So. Omaha, Nebr.

Čia gyvena lietuvių nemažiau tukstančio asmenų. Jie turi savo bažnyčią vardu šv. Antano, yra dvi šv. Antano draugijos ir Susivienijimo Lietuvių Amerikoje kuopa.

Prieš 10 metų čia lietuvių visai beveik ir nebuta, o ir dabar daugumas jų prisiplakę prie lenkų ir anglų ir tokiais save vadina.

Kaip tai graudu matyti ir girdėti, kad vietiniai lietuviai savo prigimtą kalbą mindžioja. S. Z.

Kunigų Draugija.

Vokietijos ir Austrijos Vengrų kunigai turi įsisteigę savo šv. Juozapo vardu draugiją, kurios tikslas yra duoti pašalpą susirgusiems arba pasenusiems kunigams. Draugijoje yra viso labo tukstantis 793 kunigai. Mokesnis nelygu: įsteigėjai moka 200 koronų (apie 80 rb.), kiti moka po 50 kor. ir mažiau. Draugija turi įvairiose vietose 3 savus namus, kur susirgę kunigai turi priežiurą ir vaistus. Už užlaikymą mokama 4 kor. į parą. Prie vienų tokių namų Ikoje ketinama statydinti koplyčią.

Lietuvoje irgi nesenai įsikurė Kaune panaši kunigų susišelpimo draugija, prie kurios gali prigulėti kunigai Žemaičių, Vilniaus ir Seinų Vyskupijų. Prie jos per pirmuosius metus jau prisirašė apie 70 kunigų. Reiktų prie jos kogreičiausiai visiems kunigams prisirašyti. Kas nežino, kad kunigui susirgus ir nebegalint dirbti reikalinga tokios draugijos pašalpa. Norint prie tos draugijos prisirašyti reikia siųsti prašymas ir krikšto metrika jos sekretoriui kun. Bikinui "Vienybės" redakcijon, pinigus-gi kasieriui kun. Šauliui, Žemaičių seminarijos profesoriui.

AMERIKOS ŽINIOS.

Caro šnipai Amerikoj.

Philadelphia, Pa. Rusijos valdžiai reikalaujant, čia areštuota rusė Felicija Beker, turinti 43 metus, užmetant jai užmušėjystę Rusijos armijos sieržanto (unter-oficieraus) prieš šešius mėnesius.

Ji areštuota su Rusijos šnipo Teodoro Bužickio pagalba. Šnipas atėjęs pas detektyvų kapitaną miesto namuose ir pasakęs: "Šiame mieste randasi moteriškė, kurios išdavimo Rusijos valdžia reikalauja".

Kapitanas paskyrė du detektyvu ir tuodu su šnipu nuėjo į namus, kuriuose gyveno Beker ir aną tuojaus areštavo.

Revoliucijonierė Beker išpažino, jog jos vyras buvo revoliucijonierium. Atjauzdamas liaudies sukilimą prieš dabartinę caro valdžią, savo namuose parengė daug ginklų ir amunicijos.

Kuomet-gi apie tai išgirdo Rusijos policija, į Bekero namus pasiųsta skyrius kareivių kratos darytų ir paskui patį Bekerį suimtų. Tuokart tai, kuomet ant namų kareiviai užpuolė, Beker pasigriebė šautuvą ir nudėjo sieržantą.

Laimingai susibėgus aplinkybėms, Bekerienei nusisekė apleisti Rusiją ir atsidurti Kanade, iš kur pagalios atkako į Philadelphią. Paskui ją atvažiavo ir jos vyras.

Vėl prasidės nauja Amerikos piliečių kova su caru ir jos šnipais ir tikima, kad Bekerienė nebus išduota.

Universitetams aukos.

New York. Privatiškos aukos, sudėtos pernai Amerikos universitetams ir kitoms aukštesnėms mokykloms abelnai išneša 23.427.762 dol.

Tos žinios paduodamos iš viršiausio mokslo skyriaus biuro New Yorke.

Mokyklų tarybos sekretorius, dr. Wallace Buttrick, andai išsiuntinėjo finansų institucijoms Jungtinėse Valstybėse specijališkus laiškus, pridėdamas podraug ir sumų sąskaitas, paskirtas įvairioms mokslo įstaigoms, butent jų atnaujinimui visose valstybėse.

Daugiausia už visas kitas mokslo įstaigas gavęs aukų Chicagos universitetas, ačių "žibalo karaliaus" Rockefellerio didžiam "nuolankumui".

Milijonieriai labai duosnųs aukštesnėms mokykloms ir tuo labai didžiuojasi, bet jie podraug ir žino, kad tomis aukomis darbininkų luomas negali pasinaudoti, nes aukštesnius mokslus lanko tankiausia jų pačių sunai, milijonieriai.

Uraganas.

Cleveland, O. Pereitoj savaitėj per šitą miestą prasinešė baisus uraganas, kuris tesėsi gal tik penkias minutas, bet nuostolių padarė miestui milijonus. Beto 6 asmenįs užmušta.

Graži lenkų Šv. Stanislavo bažnyčia sugriauta ir jos pataisymas atsieisiąs į 125 tukstančius dolerių.

Puikus miestas labai sugadintas. Stogai nudraskyti, namai sugriauti, kaminai nuversti — tas viskas gimdo labai liudną įspudį.

Mažesnius medinius namelius viesulas iškėlė oran ir paskui suko kitų namų stogais.

Gyventojai manė, jog jau atėjus teismo diena, iš baimės nežinojo nei kur dėties.

Gal iš tenai gausime platesnes korespondencijas, nes beabejonės ir lietuviai turėjo nukentėti.

Pašėlęs vaikas.

New Orleans, La. Pašėlusiu vaiku pasirodė 12 metų nigeriukas, nekoksai Tom Godfrey, kuris supykęs, kad jo pamotė paliko jį namie, liepdama daboti savo mažą broliuką, nuvilko minėtą kudikį tarp kiaulių ir įmetė į lovį, o paskui su kirviu sužeidė kitus tris savo jaunesnius brolius. Motina sugrįžus, atrado visus vaikus kruvinus, o kudikį pas kiaules nors dar pusgyvį, bet su apgraužtom rankom ir kojom. Tuojaus ji nubėgo pas daktarą, o vaikas-piktadaris išnaujo su kirviu vaikams skaldė galvas. Iš keturių apmuštų vaikų gal tik du tegalės išgyti, o kitu du tuojaus numirė. Policija jauną piktadarį paėmė savo globon, bet kur tokį išgamą padės, tai nežinia. Mat, jisai pas tėvą buvo pirmosios pačios vaiku, o tie kiti pamotės vaikai. Tai gal už tai jiems ir atkeršijo. Negirdėtas tokio jauno vaiko įnirtimas.

Linčiuota net keturi.

Ada, Okla. Čionai andai linčiuota keturi turtingi galvijų augintojai: Miller, Buller, Allen ir West, apskųsti už nužudymą vietinio policijos viršininko A. L. Bobbitt. Visi keturi buvo suimti ir laikomi vietiniame kalėjime, kurį minia apsupo, sargybą prašalino ir visus keturius, išvilkus laukan, pakorė. Tame linčiavime dalyvavo įžymiausi piliečiai. Po viskam tuotarpu niekas už tai neareštuota, nes sakoma, jog linčiuoti buvę nuo senai dideli piktadariai.

Kaip nebuk, bet visgi valdžia neprivalėtų tokių piliecių piktadarybių toleruoti ir dėlko tasai klausimas neatsimuša į kongresmanų ausis? (Žiurėk pus. 4-tas).

Paśnekės su Marso gyventojais.

Boston, Mass. Garsus Harvardo universiteto astronomas Pickering su persitikrinimu tvirtina, jog su Marso gyventojais esą galima susinešti tam tikrais ženklais, jei tik tenai gyventojai butų. Jisai tvirtina, jog 10.000.000 dol. lėšomis tegalima padirbdinti veidrodžio aparatas, užimantis ketvirtą dalį mylios, taippat milžiniškas žiuronas su ženklų bokštu ir nuo bokšto su pagalba to milžiniško veidrodžio mėtyti Marso linkon supainiotus spindulius, kurius teisingai Marso esybės pamatytų ir atsakytų tuo pačiu budu žemės gyventojams — žmonėms. Ir žadama šiemet bandymus daryti, tik nežinia kas pašvęs tuos 10.000.000 dol. lėšoms, jei Marsas šiemet Birželyj busiąs arčiausia žemės, t.y. ant 35.000.000 mylių.

Žvakė Petrosinui.

New York. Čia gyvenantieji italai vienoj žvakių dirbtuvėj užsakė padirbdinti žvakę, kuri nuolatos degs per penkius metus be jokio užgesinimo. Toji žvakė bus išsiųsta į Italijos miestelį, kur užmuštas New Yorko policijos poručninkas Petrosini gimė, ir tenai bažnyčioje pastatyta, kur jo atminčiai ir degs per ištisus penkius metus dienomis ir naktimis. Žvakė 9 pėdų aukšta, 3 pėdų stora ir sveria 178 svarus; beto, aukso lapais papuošta ir lėšuosianti 450 dol.

Vėtra su ledais.

Des Moines, Iowa. Smarki su ledais vėtra andai praslinko per vidurį Iowa valstybės ir padarė milžiniškus nuostolius. Sunaikino sėjimus, medžius, išmušė daug gyvulių, o apie namų langus nėra nei kalbos. Ledų šmotai svėrė kai kurie pusė svaro. Beto, vanduo užliejo visas namų rusis. Cedar Falls perkunas trenkė vienon arklydėn ir sudegino 24 arklius ir 34 karves.

Prieš automobilių savininkus.

New York. Valstybės viršiausio teismo teisėjas Fitzgerald nusprendė, kad už sužeidimą ar užmušimą žmogaus automobiliumi yra atsakantis automobiliaus savininkas, bet ne jo tarnas, arba mašinistas, kaip pirmiau buvo manyta. Teisėjas tatai vienam pripažino 1.000 dol. atlyginimo už sužeidimą ir tą atlyginimą turės užmokėti automobiliaus savininkas. Nors sykį išeis teisybė eikštėn.

Italų piktadarybės.

Braddock, Pa. Vietinian bankan atėjo italas Gugliotto drauge su dviem nepažįstamais ir pareikalavo jam sugrąžinti tenai sudėtus 300 dol. Per perkalbėtoją banko valdininkas patyrė, jog jo tuodu draugu yra "Juodosios Rankos" sąnariu ir atėjusiu su juom atimti tuos 300 dolerių. Valdininkas tuodu italu tuojaus liepė areštuoti. Gugliotto paskui apsakė, kaip tuodu nepažįstamu jį kankino, su peiliu plėšė jam odą nuo krutinės, degino, bile tik išgauti tuos sudėtus banke 300 dol.

Tai žvėrįs, ne žmonės!

Darbininkų Reikalai.

"Pittsburg Railway Co." tramvajų darbininkai andai nutarė straikuoti 2288 balsais prieš 123, jei tik kompanija nesutiks atlikti su darbininkais konferencijos ir neišpildys anų reikalavimų. Kompanija prieš tai keliom dienom norėjo atnaujinti kontraktą ant senųjų išlygų, bet darbininkai griežtai pareikalavo sau mokesčių padidinimo Darbininkai straiką pradėsią, jei kompanija galutinai jų reikalavimus atmes.

Ant gelžkelio Baltimore and Ohio savame laike užmušta darbininkas italas Giuseppe Majorano. Likusi pati gelžkelio kompaniją apskundė, reikalavo sau už vyro mirtį atlyginimo. Valstybės Ohio teismas jai pripažino kelius šimtus atlyginimo, bet kompanija apeliavo viršiausian Vašingtono teisman ir bylą išlošė. Viršiausias teismas, ar žinote, išdavė ištarmę, kad ne Amerikos piliečiui darbininkui negali buti jokio atlyginimo, tyjei nepilietis bus užmuštas ant gelžkelio, dirbtuves arba kur kitur, tai jo likusioji šeimyna, ar giminės negali gauti jokio atlyginimo. Nors tai netikėtina teismo ištarmė, bet tai faktas. Girdi, teismas gina tik piliečius, o svetimtaučiais visai nesirupina.

Taigi dabar svetimžemiai darbininkai gali Amerikoje šimtais, tukstančiais žuti, nes įstatai jų gyvybės neapsaugoja ir likusioms šeimynoms neduoda jokio atlyginimo.

Kapitalistams džiaugsmas.

1.500 moterų, dirbusių laikrodėlių dirbtuvėje firmos "Elgin National Watch Co.", miestelyj Elgin, Ill., beabejonės neteko darbo ir jų vietas užims vyriškiai, jei valstybės legislaturoj bus priimtas įstatams projektas, įneštas Jones'o iš Chicago.

Taip išsireiškė laikrodėlių dirbtuvės užvaizda G. E. Hunter.

Tasai įneštas projektas moterims sutrumpina dienos darbus ligi 8 valandų.

Laikrodėlių dirbtuvėj pusė visų dirbančių darbininkų yra moters. Jos ant dienos uždirba nuo 2 ligi 3 dol. Bet subatomis dirbama ligi pietų, o šiaip visomis dienomis po 9 valandas. Taigi jei tasai projektas, pagal kurio moterims draudžiama daugiau 8 val. dirbti, legislaturoje pereitų, kompanija tuojaus visais moteris darbininkes prašalintų ir jų vieton paimtų vyriškius.

Anglekasyklų mtestelyj Harwick, gulinčio 20 mylių nuo Pittsburgo, dėlei anglekasių straiko jų šeimynos išmesta laukan iš kompanijos namų arba geriau sakant barakų. Anglekasiai sustraikavo, reikalaudami pakėlimo mokesčių ir dirbant jų gyvybės apdraudimo. Juk nesenai toje pačioje kasykloje pražuvo nuo dujų užsidegimo 189 anglekasiai, o dauguma buvo sunkiai sužeista.

Kapitalistai su valdžios pagalba dabar straiką stengiasi nuslopinti. Taigi pasikvietė sau pagalbon miliciją ir su prievarta vertė nenorinčius dirbti. Iš to užgimė sumišimai. Vienas darbininkas užmušta, o dauguma sužeista.

Pagalios kompanijai iš 350 darbiniukų nusisekė 60 priversti prie darbo. Straiklaužius tatai milicija į kasyklas palydi ir paskui pasitinka. Likusiems-gi anglekasiams su savo šeimynomis liepta tuojaus iš kompanijos barakų ir nuo jos žemės kraustyties, kur juos akįs neša.

Nesenai Washingtone su prezidentu Taft Amerikos Darbo Federacijos viršininkai turėjo konferenciją. Federacijos viršininkai prezidentui Taft perstatė darbininkų įstatymdavystės trumpą škicą, o ypatingai kas lytisi garsių teismų uždraudimų prieš darbininkus arba "injunction". Prezidentas mielai sutiko tą dalyką peržiurėti ir padaryti, kas tik bus galima. Kaip tik kongresas tame dalyke išdirbsiąs atsakantį projektą, tuokart jisai, prezidentas, vėl mielai pasikalbėsiąs su darbininkų organizacijų atstovais. Beto, prezidentui buvo priminta, idant jisai pasistengtų uždrausti visokius darbus vaikams.

Gegužio pirmomis dienomis m. Chicago atsibus tarptautiškas sandaros kongresas, kuriame, tikima, dalyvaus ir daug darbininkų organizacijų atstovų, nes Amerikos Darbo Federacija tame dalyke į unijas išsiuntinėjo tam tikrus atsiliepimus.

Reading'e, Pa., prie gelžkelio darbų kompanija prailginus dienos darbą visiems darbininkams ant 9 val. Pirmiau dirbta kasdiena tik 8 val.

Amerikos Darbo Federacija nutarė savo lėšomis Federacijos prezidentą Gompers'ą išsiųsti Europon, idant jisai tenai susipažintų su pramonės, ekonomijos ir draugijos sąlygomis. Gompers tur iškeliauti paskutinėmis Birželio dienomis ir aplankyti Angliją, Vokietiją, Pranciją, Šveciją ir Italiją.

Kietosios anglies kasyklų darbininkų unijos prezidentas, Thomas L. Lewis, apreiškė, jog naujas kontraktas su kompanijomis tomis dienomis busiąs padarytas.

Lewis dvi dieni darbavęsis su darbdavių komitetu ir su kasyklų trijų distriktų unijų preizdentais.

Kontraktas busiąs padarytas trims metams. Norints darbininkams mokestis paliksianti ta pati, tai vienok vis-gi busianti šiokie tokie palengvinimai darbo laike.

Bet kad priimti santaiką, reikalaujama dar anglekasių iš trijų distriktų konferencijos, kuri taipgi atsibusianti tomis dienomis Scranton, Pa.

"KATALIKAS"

yra didžiausias savaitinis laikraštis, išeinantis kas Ketvergas. "Kataliko" kalba aiški ir smagi pasiskaitymui. "Katalikas" turi daugiausia užsimokėjusių skaitytojų. "Katalikas" skaitomas netik Amerikoj, bet ir Lietuvoj ir kitur.

"Katalikas" netarnauja jokiai politiškai partijai, bet lietuvių visuomenei. "Katalikas" neužsiima jokiomis tarp lietuvių agitacijomis, bet yra laikraščiu dėl informacijų, naujienų ir mokslo. "Katalike" kožną savaitę daugiau žinių telpa negu kituose bent kokiuose lietuvių laikraščiuose per kelias savaites. "Katalike" skaitytojas kas savaitė atras viską, žinos, kas veikiasi visame pasaulyj; kituose lietuvių laikraščiuose to nerasi, nes kiti rašo tik apie savo partijų reikalus. "Katalikas" taip nedaro. Jame rasi įvairias žinias, o net ir platesnius pranešimus, ką rašo kiti Amerikos ar Lietuvos lietuvių laikraščiai.

"Katalikas" lėšuoja:

Amerike, Kanade ir Meksike metams.....$2.00
pusei metų.....$1.00
Europoje, Lietuvoje ir kituose kraštuose metams.....$3.00
pusei metų.....$1.50

"Kataliko" dovanos:

Kas užmoka už "Kataliką" prenumeratą čieliems metams, gauna dovanų mųsų spaudos knygų vertės nemažiaus 50 centų, o ant Naujų Metų gražų sieninį lietuvišką kalendorių su katalikiškomis ir tautiškomis šventėmis. Visas skiriamas dovanas pilnai užsimokėjusiems skaitytojams siunčiama savo lėšomis.

"Kataliko" kontore atranda didi lietuviškų knygų krautuvė. Galima gauti visokių lietuviškų knygų dvasiškų ir svietiškų, kokios tik kada buvo Prusuose, Lietuvoj, ar Amerikoj išleistos. Naujausi lietuviškų knygų išleidimai taipgi pas mus randasi. Knygų kainos labai prieinamos, o ypač savos spaudos. Prie knygų krautuvės taipgi parduodama pigiai rožančiai, škaplieriai, didi ir maži šventųjų paveikslai, popieros laiškams rašyti su pasveikinimais, dainelėmis ir kitokie reikalingiausi lietuviams daiktai.

Didis "Kataliko" naujai išleistas kataliogas pareikalavus duodamas veltui. Katalioge galima atrasti viską, kas kosau reikalauja. Kataliogas ant pareikalavimo siunčiamas ir į kitus miestus veltui.

"Kataliko" kontore atsiranda biuras pinigų siuntimui į visas svieto dalis. Kasdiena išsiunčiama tukstančiai ir geriausia bei greičiausia atsiekia paskyrimo vietą. Parduodamos taipgi šipkartės ant visų linijų laivų į krajų ir iš krajaus. Gaunama šimtai dėkavonių už gerą ir greitą kelionę per juras.

"Kataliko" didžioj spaustuvėj atliekami visokie spaudos darbai, nuo didžiausių iki mažiausių. Spaudinamos knygos, konstitucijos, plekatai ir tt.

Rašant laiškus ir siunčiant pinigus, visada ant laiško padėkite antrašą:

JOHN M. TANANEVICZE,
3244 So. Morgan St.,
Chicago, Ill.

Savaitinis Kalendorius

Balandis 1909 m.

29 k. Petro kank.
30 p. Kotrinos iš Senos.

Gegužis 1909 m.

1 s. Pilypo ir Jokubo ap.
2 N. Anastazijaus vysk.
3 p. Atradimas šv. kryžiaus.
4 u. Florijono kank.
5 s. Pijaus pop.

REDAKCIJOS PATEMIJIMAI.

Sunkesnėmis už orą mašinomis oru skraidžiojimas arba plaukiojimas, kasdiena vis daugiau atranda sau šalininkų ir mašinos vis labiau tobulinamos. Pastarieji bandymai su aeroplanais parodė, jog žmogus orą kaskartas vis daugiau pajungia savo reikalams ir trumpoj ateityj pamuš taip, kaip prieš tukstantį metų padaryta su vandeniu. Paryžiuje įsikurus bendrovė, dirbanti mašinas skraidžiojimui už gana prieinamą kainą. Žinomas dalykas, kad tuokart mašinos bus perkamos tik po tobulam išbandymui. Ir sakoma, kad bendrovė turinti labai daug užsakymų iš viso žemės apskričio.

* * *

Tai stebuklingas žmogaus genijus viską dirba, tveria, taiso. Andai Amerikos vakaruos viename mieste taippat susitvėrus bendrovė dirbti po vandeninius keleiviams laivus, ty. žmonėms keliauti po vandeniu, nes vandens paviršius jau neatnešąs jokio smagumo. Su tokiu laivu žmogus New Yorko uoste įsinersi lyginai antis po vandeniu ir po kelių dienų išnersi kur Europos pakraščiuose... Ar tai nebus smagu tokia kelionė atlikti. Bet tas vis dar niekai prieš p. Teslos sumanymą, kuris žadąs su Niagara Falls vandenpuolio pagalba susinešti bevieliniu telegrafu su Marso gyventojais, su anais susikalbėti.

* * *

Chicagos miesto viešosios mokyklos aplaikys sau naujus pagerinimus, kaip kalba įžymesni miesto politikieriai, butent anose bus įsteigtos pirtys arba maudyklės, kuriose darbininkų vaikai, lankantieji mokyklas, priverstinai turės maudyties nors sykį per savaitę. Turčių bet vaikai nuo to busią laisvi, nes jie turį maudykles ir namuose. Ir ne visose viešose mokyklose tas turės but įvesta, bet tik tose, kur daugiausia gyvena rankpelnių skurdžių, kurių vaikai apžėlę purvais priversti lankyti mokyklas.

* * *

Demokratai su socijalistais dabar tankiai savo "organuose" užpuldinėja ant republikonų partijos klausdami: kur tie gerieji laikai republikonų žadėti, kame tas jų gerbuvis, su kuriuom prieš krašto rinkimus piliečiams akįs muilyta? Bet demokratai ir socijalistai pamiršta, kad žmogų liga apima staiga, o pasveikti, tatai reikia kantrybės ir ilgo laiko. Taip ir krizis šio krašto pramonę su viena valanda paguldė, gerbuvio pataisymas — tai ne vienos dienos darbas ir už tai republikonų partijos arba prezidento Tafto negalima kaltinti.

* * *

Beto reikia pasakyti, kad prekybos ir pramonės tramda šiandie viešpatauja visame pasaulyj. Paklauskite ateivių iš Europos, išgirsite baisesnius daiktus sulyg darbininkų skurdo. Tuotarpu Amerikoje šiame laike perdaug didis dar bininkui vargas nesimato, nes jei dauguma nedirba, tai juos maitina dirbantieji, o laikas šiaip taip po didžiamjam kriziui taisosi ir eina geryn ir duos Dievas sulauksime vėl visi visur piluai dirbti.

* * *

"Vien. Lietuvn." K. Šeštokas rašo apie įkurimą Amerikoje lietuviškos mokyklos. Kadangi ligi šiam laikui visokie rašymai ir atsiliepimai į visuomenę tame dalyke per laikraščius buvo tušti, tai K. Šeštokas savo straipsniu, užvardintu "Nuoširdus atsišaukimas į lietuvišką inteligentiją" užmano įkurti draugiją iš "keleto rimtų žmonių", kurie jau ir pramintų lietuviškos mokyklos pradžiai takus.

* * *

Gražus užmanymas, tik p. K. Šeštokas su savo nuomonės išsireiškimu sulyg viso to dalyko platu keliu žengia. P. Š. sako, kad mokyklų draugija turėtų but bepartyviška, tarnautų visuomenei, bet ne partijoms; kad susijungtų kruvon socijalistai, katalikai, laisvamaniai etc. Taigi tame ir visas neveiklumo branduolys. Jei tarp lietuvių partyviškų pažiurų nebutų, senai butum turėję puikias mokyklas. Užtatgi pirmiausia p. K. Š. tegul mums pataria, kokiu budu išnaikinti tarp lietuvių partyviškumas, butent kaip sujungti kruvon ugnį su vandeniu, o tuokart su vienu plunksnos pabriežimu turėsime gražias tautiškas mokyklas.

Prigimti pajautimai ir jų vertė auklėjimo.

Vieni žmonės tvirtina, jog vaikas gema nei geru, nei blogu, tiktai paskui, pagal to, kaip buna auginamas, pasidaro jisai geras arba blogas. Jaigu nuo mažens buvo gerai auklėtas, tai iš jo išauga geras žmogus, jei-gi ne, tai blogas. Šita nuomonė buvo tvirta iki nebuvo mokslo darodyta, jog paveldėjimas, tai yra perėjimas nuo tėvų ant vaikų įvairių ligų, palinkimų ir t.t., — palieka savo ženklą ant viso žmogaus gyvenimo. Taigi pasirodė, kad klaidinga buvo anoji nuomonė, jog vaikas gema nei geru, nei blogu; jos vietą tada užėmė kita nuomonė, priešinga anai: vaikas gema arba geru arba blogu, arba kitaip tariant: vaikas gema su tokiais palinkimais, kokius turėjo jo tėvai, arba kiti artimi giminės. Kartais atsitinka, jog palinkimai persiduoda ir nuo tolimų giminių; toks apsireiškimas vadinasi atavizmu. Bet negali atmesti ir pirmosios nuomonės, tai yra, jog auklėjimas turi labai didelę įtekmę ant žmogaus.

Tankiai galima išgirsti ir iš nemokytų žmonių žodžius: "Jis visai nusidavęs į tėvą, arba į motiną", arba "obuolys nuo obelies netoli puola", "koks tėvas, toks ir vaikas". Bet nesvarbi yra toji nemokytų žmonių nuomonė, nes tankiai tokios nuomonės esti ir klaidingos; bet čia svarbu yra žinoti, ką yra pasiekęs šioj šakoj patyrimas ir mokslas. O patyrimas ir mokslas štai ką parodo.

Žmogus juo tankiau kokį nors darbą atlieka, juo lengviau to darbo išpildymas jam sekasi, ir pagalios taip prie jo pripranta, jog tas pats darbas, kuris nuo pradžios reikalavo didelio įtempimo jėgų ir atidžios, pereina į paprotį, ir męs jį pildom net visiškai neatkreipdami ant jo atidžios, arba net ir prieš mųsų norą.

Sakome tada paprastai, kad žmogus į tokį darbą įprato.

Su prasikaltimais irgi tas pats. Pirmutinis prasikaltimas nelengviai duodasi — prieš tai jaučiasi abejojimas, kova, potam sąžinės graužimas. Bet kartą papildęs prasižengimą, jau antrą kartą lengviau tai žmogus atlieka, ir juo tankiau žmogus kokį nors nedorą darbą papildo, juo labiau darosi prie to išpildymo linkęs; ir pamažu — prasižengimas pereina į paprotį, o "papratimas" tai "antras prigimimas". Taigi, pamažu nuo atsikartojimo šiokio ar tokio veikimo, persimaino ir žmogaus budas. Taip, jaigu žmogus pradeda vagiliauti, kankinti kitus sutvėrimus ir t.t., pagalios jau jo visas budas taip persimaino, jog jis linkte linksta prie tokių darbų.

Šis palinkimas prie šiokio ar tokio veikimo pasilieka netik pas tą žmogų, kuris pats prie to priprato, bet gali pereiti ir ant jo vaikų. Jaigu vaikai nesistengs naikinti tų prigimtų savo blogų palinkimų, tai tankiais atkartojimais gali įgyti dar didesnį prie blogo palinkimą. Ir kitos pusės, beabejonės, eilia eiliai paduoda ir visokias geras budo dalis: mielaširdingumą, svetimos nelaimės atjautimą, palinkimą prie užsiėmimo mokslu, norus padaryti ką nors gero artymui, darbštuma ir tt.

Matome, kad pasidaryt piktadariu kartais ne nuo paties žmogaus priguli, bet nuo to, jogei jo tėvai ar seneliai buvo perdavę jam su krauju savo palinkimus. Čia dar reikia pasakyti, jog prigimti pajautimai, tai yra toki, kurie pereina nuo tėvų, turi labai didelę galę ir su jais kovoti esti sunku. Tie-gi palinkimai, prie kurių pripprasta paties žmogaus, esti daug silpnesni už anuos ir jie išnaikinti daug lengviau, negu pirmieji.

Atsitinka kartais, kad ir nuo tėvo, ar motinos su blogais palinkimais esti gana gerų vaikų, arba nuo gerų tėvų esti blogi vaikai, arba pagalios vienų ir tų pačių tėvų esti vienas geras vaikas, kitas blogas. Ant šito štai ką mokslo vyrai atsako. Nuo blogo tėvo esti geras vaikas, jaigu buvo gera motina ir vaikas atsigimęs į motiną ar į kitą kokį gerą giminaitį; nuo blogos motinos gali atsigimti geras vaikas į gerą tėvą arba net į tolimesnį giminaitį.

Jaigu nuo abiejų su blogais palinkimais tėvų esti geras vaikas, tai čia svarbu yra žinoti, ar tėvų palinkimai buvo prigimti, ar tėvai patįs juos įgijo, nes įgyti palinkimai esti daug silpnesni už prigimtuosius ir turi dar mažą įtekmę ant vaikų, palikdami ant jų tik silpną dėmę, kuri, patekus vaikams į gerą auklėjimą, lengvai išsidildo. Bet toksai vaikas blogai auginamas gali savo blogais pasielgimais ir tėvus pralenkti.

Tuom išsiaiškina tasai vaikų nelygumas.

Jaigu nuo abiejų gerų tėvų esti blogi vaikai, tai gali buti dėlei kelių priežasčių. Pirma — pas tėvus galėjo buti užslėpti blogi palinkimai, bet tų blogų palinkimų sėkla perėjusi į vaikus nežinia dėlko rado tenai gerą sau dirvą ir pradėjo bujoti, na, ir išėjo gerų tėvų negeras vaikas. Antra — vaikas galėjo atsigimti ne į tėvus, bet į blogus jo tėvų giminaičius. Trečia — vaikas galėjo buti ir su gerais palinkimais, bet blogas auklėjimas jį pagadino.

Ne prošalį bus čionai paminėjus plačiai žinomą nuomonę, buk motina neščia budama nusižiurėjusi į visai svetimą žmogų gali pagimdyti kudikį panašų į tą žmogų. Tai yra moterų pramanymas, kurios tokiu budu bando savo nuodėmes paslėpti. Mokslas tokių nusižiurėjimų nežino.

Visi žmogaus palinkimai galima padalinti į dvi rųšis: 1) į prigimtuosius palinkimus arba tokius, kuriuos žmogus jau atsineša su savim, ateidamas ant svieto, ir kuriuos jis perėmė nuo savo tėvų, ir 2) palinkimus, kuriuos pats žmogus per savo gyvenimą įgyja. Pirmieji, ty. prigimtieji palinkimai turi didesnę galę, negu antrieji ir jie tveria šiokį ar tokį žmogaus budą. Ir jaigu tie palinkimai esti giliai įleidę šaknis ir nukrypę blogon pusėn, tai reikia labai gero auklėjimo, kad juos numalšinti. Auklėjimas negali tų palinkimų galutinai išdildinti, bet tik gali užkirsti jiems kelią ir neduoti liuosai plėtoties, o viskas, kas tik nesiplėtoja, žengia atgal, nyksta; taigi ir tie palinkimai negalėdami plėtoties, turės po truputį nykti. Auklėjomas čionai turi rupinties sustiprinti valia, idant žmogus stengtųsi prisilaikyti nuo tų blogų palinkimų; taip-gi reikia saugoti auklėtinį nuo viso to, kas gali paduoti progą krypti ton pusėn, kurion jis nuo prigimimo yra linkęs.

Viską, kas čia buvo pasakyta, galima trumpai išreikšti šiais žodžiais: vaikas gema su gerais arba su blogais palinkimais; išmintingas auklėjimas stengiasi naikinti blogus palinkimus, ir lavinti gerus palinkimus.

Juokų Senis.
"M."

Linčiuota keturi.

Balandžio 20 dieną š.m. miestelyj Ada, Okla., piliečiai skaitliuje 200. beveik visi paeinanti iš aukštesnio luomo, įnirto pasiutiškai ant vietinės valdžios, kuri nenorinti prigulinčiai bausti suimtus piktadarius. Taigi anksti rytmetyj susirinkę išvilko iš kalėjimo keturius piktadarius, apskųstus už nužudymą policijos viršininko Bobbitt, ir visus tuojaus artimiausioj pašiurėj po balkiu pakorė be jokio legališko teismo.

Linčiuotų pavardės: Miller, West, Allen ir Burrell. Visi turtingi galvijų augintojai ir pirkliai.

3 čią valandą ryto, minia, kaip jau viršuj pasakyta, susidedanti iš 200 piliečių, užgesino antgatvių elektros žiburius, pertraukė telefonų vielas ir ramiai susirinko netoli vietinio kalėjimo, kuriame sėdėjo tie keturi piktadariai. Visiems kupeton sustojus, nežinia koks vyriškis išlindo iš minios ir susirinkusiems tarė: Ar visi pasirengę? Visi suniurno taip, ir minia leidosi kalėjimo pusėn.

Miniai einant, prieš aną pasirodė pavieto prokuratorius Robert Wimbish, kuriam buvo duota žinia apie besirenkančią piliečių minią. Jam pareikalavus minia susilaikė. Prokuratorius į minią taip prakalbėjo:

"Ados piliečiai! Gėdą darote tai vietai ir jos gyventojams prieš visą pasaulį. Tą dalyką ramiai apsvarstykite ir tegul įstatymai padaro savo. Kaipo įstatymų valdininkas atsiliepiu į jus ir prašau, išsiskirstykite į savo namus!"

Minia nieko neatsakius patraukė toliau. Prokuratorius dar norėjo kalbėti, bet jo visai neklausyta.

Aukšta lentų tvora, apsupanti kalėjimą, tuojaus išversta ir minia suplaukė kalėjimo kieman. Minios vadovas ėmė belsti į duris, o kalėjime buta tik vieno sargo McCarthy.

McCarthy — pašakė minios vadovas — atidaryk tuojaus duris, norime veikti, nes aušta.

Galite sau eiti namo, o aš durių neatidarysiu — atsakė kalėjimo sargas.

Keli vyrai atspyrė kalėjimo duris ir tuojaus išvertė. Minia puolėsi kalėjimo vidun. Sargui daužta pagaliu galvon ir tasai parkrito be jausmų. Kalinius greitai išvilkta laukan, West pašėlusiai gynėsi.

Jei mane norite pakarti, tai karkite tuojaus — tarė kalinys Miller.

Minia nuvedė juos visus keturius į artimą pašiurę ir su statė eilėn.

Pasakykite mums jųs, velniai, ką žinote apie nužudytą Bobbittą! — suriko vadovas.

West atsakė už visus: Nežinome kuo esate ir apie tai nieko nesirupiname. Kaslink manęs, tai kad turėčiau šešių šuvių revolverį, tai nors kelius jųsų pasiųsčiau anan svietan, bet tai tik bambsėjimas, nes mano revolveris likęs Texase. Rodos, kad turite ką darytį, kodėl-gi nedarote? Nesakysime nieko ir jųs...

Virvių! — suriko minios vadovas. Tuojaus visus paeilini ant balkio pakarta.

Po viskam minia ramiai išsiskirstė.

Ar jų nekurie bus patraukti atsakomybėn, nežinia.

Sis-tas.

Septyni girtuoklybės laipsniai.

Ikišiolei žinome septynes mirtinas (svarbiausias) nuodemes, septynius Graikijos išminčius, septynius pasaulio stebuklus, o dabar taippat pribuvo septyni girtuoklybės laipsniai, kurius išrado vienos Amerikos daktaras. Minėtas daktaras pašaukta teisman, kaipo žinovas girtuoklybės dalykų, ištyrimui vienos apskųstos girtuoklės moteriškės. Apskųsta, tekėjusi moteriškė, užsigynė, kad ji buvus girta tame laike, kuomet policija ją areštavus. Pašauktas žinovas tų dalykų, dr. Williams, nusprendė, jog ji buvus ne girta, bet tiktai "malonios girtuoklybės" padėjime. Toksai daktaro sprendimas atkreipė teisėjo atidžią, taigi paklausė, ar malonus padėjimas visados tur buti pirmiau už pakurstantį laipsnį. Žinoma — atsakė daktaras, kuris paskui teisėjui išskaitė net septynius girtuoklybės laipsnius, butent: malonus padėjimas, pakurstantis padėjimas, paskui padėjimai: ramus, ermyderiškas, bevaldiškas ir pagalios užmigdantis.

Herkulanum atgįs

Praslinkus 18 metašimčių vėl atgįs senas Romos miestas Herkulanum, užpiltas 79 metais po Kr. išsiveržus ugnekalniui Vesuvius. Amerikos viena akcijinė draugovė paėmus tą miestą savo globon ir jį tečiaus nenori visiškai atkasti, idant jisai naudotųs saulės šviesa, bet tiktai visą miestą po žeme gulintį apšviesti elektra. Tatai ant miesto Herkulanum gatvių vėl užžibės šviesa, kuri buvo užgesus viešpataujant ciesoriui Titui. Į tuos romėnų namus bus įvesta telefonai ir įsteigta naujagadyniški pataisymai. Taigi Herkulanum pasauliui persistatys senuose rubuose, bet naujos gadynės šviesoj.

ATIDŽIOS!

Pranešame savo gerb. Skaitytojams, jog tuojaus "Katalike" pradėsime spaudinti Bernatavičiaus apsakymą vardu

PAJAUTA
LIZDEIKO DUKTE
arba
LIETUVA XIV ŠIMTMET.

To apsakymo 1898 m. išėjus tik dalis ir tai prastu statrašu, o dabar męs išleisime ištisą, pagal naujos rašliavos. Iš lenkų kalbos tą apsakymą išguldė Jonas Montvilas.

Karaliaus Petro sunai.

Serbijos karalius Petras I buvo apsivedęs su Juodkalnijos kunigaikščio dukterim, kunigaikščiute Zorka, kuri mokinosi Smolno institute, Peterburge. Iš tos moterystės turi tri vaikus: dukterį Aleną ir du sunu: Jurgį ir Aleksandrą, kuriuodu dabar turi sumainiusiu vardu.

Mirus žmonai, karalius Petras (tuokart dar kun. Karageorgievič) gyveno užsienyj, pirmiau Geneve, paskui Lozanne, kur jo sunu lankė mokyklą. Tik vėliau nusprendė savo vaikus auklėti Peterburge.

Karaliunas Aleksandras (pirmiau Jurgis) įstojo Aleksandro II kadetų korpusan. Po kelių metų, kuomet tėvas paliko Serbijos karalium, Aleksandras taippat iškeliavo į Serbiją neužbaigęs mokslų. Karaliunas Jurgis (pirmiau Aleksandras ir dabar sosto įpėdinis) atiduotas tiesažinystos mokyklon ir tai tik įžengiamajan skyriun, tečiaus tenai trumpai mokinosi. Kuomet tėvas užėmė Serbijos sostą, jis įstojo į pazių korpusą ir jame buvo ligi 1906 m. Šitas karaliunas su savo guverneru (mokytojum) pulkininku Sulmienev gyveno Peterburgo Žiemos rumuose. Rusijos valdžia jam tenai netik leido veltui užimti rumų apartamentus, bet dar leido naudoties caro karietomis. Pradžioje šių metų tečiaus ir jis palikęs nukako pas tėvą į Serbiją ir kitus tenai ermyderiams, paliko sosto įpėdiniu.

Pasirodo, kad Serbijos karaliunai esą be jokio aukštesnio mokslo.

Kas yra milijardas.

Daugumas žmonių negali suprasti, kas tai yra milijardas, taigi milijardą galima nežinantiems išaiškinti sekančiu budu: Milijardas vokiškų markių aukse sveria 322.580 kilogramų. Kad tas visas auksо markes sutarpinti ir paskui padirbdinti vielą, tai su ana butų galima apjuosti aplinkui visą žemę. Milijardas sidabre sveria penkius milijonus kilogramų. —

Kad perkelti iš vienos kiton vieton milijardą aukse, reikia 64 gelžkelio vagonų, kurie užimtų 400 metrų gelžkelio ilgio. Milijardas sidabre reikalauja jau 100 vagonų po 5 tonus kiekvienas.

Kad milijardas aukse butų sutarpintas vienon kruvon, tai jo pakėlimui nuo žemės reikėtų 6.000 žmonių. Milijardui sidabre jau reikėtų 500.000 žmonių.

Jei milijardą aukso monetomis sudėti vieną palei kitą, tai ilgumas jų išneštų 1050 kilometrų, o jei sudėti vieną ant kitos, tai turėtumem kolumną 33.000 metrų aukščio.

O yra žmonių sviete, kurie turi milijardus. Ir jie sakosi, kad su tiek pinigų esą nelaimingi. Turbut dėlto, kad mirštant tų turtų negali su savimi pasiimti.

S. L. R. K. A. Reikaluose.

Prieglaudos Namo Reikaluose.

Besiartinant mųsų garbios organizacijos, S.L.R.K.A. seimui, drįstu atsiliepti per "Kataliką ir pajudinti išnaujo seną klausimą, prieglaudos namo reikale.

Kas gi galėtų pasakyti, kad mums prieglaudos namas nereikalingas?

Šventas ir didžiai tobulas darbas šelpti savo artimus, paduoti vargo suspaustiems žmonėms pagalbą.

Mano tasai įnešimas ateinančio seimo delegatams tegul nepasiliks be atbalsio. Tegul gerb. seimo delegatai nors sykį rimtai tą dalyką apsvarsto ir tegul galutinai nutaria Susivienijimo lešomis nupirkti farmą ir tenai įsteigti pavargėliams prieglaudos namą.

Farma ir minėtas namas mums neatbutinai reikalinga. Tasai užmanymas jau skambėjo plačiai prieš praėjusiu du seimu, bet vis liko atidėtas ant toliaus. Tai-gi dabar išnaujo pajudinu tą klausimą ir melsčiau, kad jis ant toliaus nebutų užmestas.

Vienam Susivienijimui tasai dalykas įvykdinti persunku. Bet tas galima padaryti suvienytomis pajėgomis, ty. susitarius su parapijomis ir visomis katalikiškomis draugijomis. Tokiu budu visai lengvai butų galima viską atlikti. Susivienijimas tegali paskirti tam tikslui kelius tukstančius, o paskui gali prie to prisidėti ir parapijos, ir draugijos.

Stai nesenai buta Italijoj žemės drebėjimo. Mųsų lietuviškose parapijose nukentėjusiems italams rinkta aukos. Vyskupai prisakė klebonams rinkti aukas visose bažnyčiose be tautų skirtumo. Nukentėjusiems italams, kaipo artimams, surinkta apsčiai aukų. Tai darbas šventas, pilnas krikščioniškos meilės.

Bet marškiniai arčiau kuno visuomet mielesni už bile kokį viršutinį švarką. Mums lietuviams daug daugiau yra mielesni saviškiai tautininkai — viegenčiai už ten kokius svetimžemius italus.

O pas mus ir be žemės drebėjimo yra aršus skurdas ir vargas. Tai ar-gi lietuviškų parapijų klebonai negalėtų paskirtame nedėldienyj tarp savo parapijonų padaryti rinkliavos farmai ir prieglaudos namui. Kaip rinkta varkšams italams, kaip renkama kitokiems krikščioniškiems darbams, taip galima vieno nedėldienio aukas pašvęsti prieglaudos namui. Jei visose Amerikoje lietuviškose parapijose tokia rinkliava butų padaryta, tuokart susidarytų tukstančiai dolerų, butų galima lengvai viskas apipirkti. Ir žmonės, lietuviai katalikai, tam tikslui aukotų. Suplauktų tiek daug aukų, kad reikėtų stebėties! Tai gi ar tas negalima padaryti?

Mųsų tauta kenčia vargus be žemės drebėjimo. Męs esame gal dar didesniame varge, negu tie likusieji be mantos Messino ir kitų miestų gyventojai.

Kiek tai savo brolių lietuvių Amerikoje atrasime be rankų, be kojų, su nusilpusia sveikata, ligustų, sužeistų. Jie lando per lietuviškas grinčias, maldauja sau maisto, prašo duonos ir taip belandydami baigia savo vargus. Juos skurdas pasmaugia!

O kiek tai žįsta per mųsų pačių atkaklybę lietuvių vaikelių svetimtaučių vilnyse — tai negalima nei apsakyti. Apkrikštyti mųs Bažnyčioje, paauginti it bijunėliai, išnyksta mųsų akyse, tauta nuostolius apverkia, o męs esame kurtųs. Pasimetus arba numirus tėvams, paima tuos nekaltus angelėlius Valstybė savo prieglaudosen ir jie jau žuvę. Tai mųs tautos žiedai. Jie gali buti tėvynės kareiviais, ištikimiausiais motinos Lietuvos sunais, bet jie žudomi svetimtaučių globoje.

Męs šelpiam svetimtaučius, o savo viengenčius paliekam nelaimingam jų likimui.

Imkime dėl pavyzdžio nors musiškius, gyvenančius Lietuvoje. Tenai jie nors caro nedorėlio letena prismaugti, persekiojami, o vienok su savo labdarybės darbais mus lietuvius amerikiečius toli pralenkė. Jie tenai turi pavargėliams ir abelnai visiems elgetoms prieglaudos namus. Turi mokyklas. Taiso parodas. Daro įvairius susivažiavimus. Tveria naudingas draugijas.

Na, o męs ką čiia turime?

Apart pašalpinių draugijų ir Susivienijimo nieko neturime ir, tarytum, jau niekas mums ir nerupėtų!

Tai gi, malonųs viengenčiai, nors sykį jau atkreipkime atidžią į savo tinginystę, į savo apsileidimą.

Štai už Susivienijimo tukstančius męs palaikome bankas. Bankai už Susiv. tuos pinigus perka namus, gelžkelius, farmas, už mųsų pinigus daugumas susiaugina sau pilvus, važinėja automobiliais, visados švariu oru kvėpuoja, o męs nuolatos skurstam ir leidžiam savo tautai nykti.

Kiek męs turime Amerikoje pašalpinių draugijų, bet draugijų praturtėjusių. Jų pinigai nuolatos guli bankose ir lietuviams neneša jokios naudos. O tų pinigų esama jau jei ne milijonai, tai vis-gi keli šimtai tukstančių.

Taigi kad męs nors trečdalį tų pinigų sunaudotumėm farmų pirkimui arba įsteigimui bendrų krautuvių, beabejonės atjaustumėm savo laimikį.

Darome seimus, esti ir ganą gerų ir naudingų užmanymų, bet kas iš to, jei męs savo nutarimų neišpildom. Man rodos, jei męs ką nutariam, tai turėtumėm neatbutinai viską ir atlikti, viską išpildyti.

Tečiaus lietuviškoji patarle skamba: Žmogus sęsta ir mokinasi. Taip ir męs su Dievo pagalba laikui bėgant susiprasime ir ką nors naudingo nuveiksime.

Mano tasai klausimas tegul neliks ateinančiame seime be obalsio.

Velinu visiems broliams ir seserims meilės ir sutikimo ir liektu

Su pagarba
Jonas Vieraitis,
41 kuopos sąnarys.

Priedas prie "Mano keli žodžiai".

Gerbiamas draugas, p. Jonas Vieraitis, savo straipsnyj "Mano keli žodžiai" rašydamas apie Susivienijimą L.R.K.A. paminėjo visuotiną balsavimą ir podraug perstatė kandidatus į prezidentus. Bet, man rodos, reiktų taip daryti. Apie visuotiną balsavimą plačiau pakalbėti ateinančiame seime, paskui tuo balsavimu pirmiau perstatyti kandidatus, pagalios iš jų rinkti tris, kurie daugiausia balsų gavę ir tuos tris pavesti visuotinam balsavimui. Dabar iš tų trijų kandidatų kuris gauna daugiausia balsų, tasai palieka mųsų gerbiamos organizacijos viršininku. Taip reiktų rinkti netik vienas prezidentas, bet visa centro valdyba. Tada nebutų tame reikale jokių suktybių ir nesmagumų. O jei męs kiekvienas sau perstatysime kandidatus, tai mųsų laikraštis bus pilnas vienų kandidatų pavardžių ir iš to nebus jokios naudos.

Mųsų S.L.R.K.A. turi gerų asmenų, pasidarbavusių jos labui. Turime darbščių kunigų, turime ir šiaip žmonių nenuilstančiai besidarbuojančių, todėl turime iš ko rinkti, bet ir žmonės jau supranta ir mato kun. Miluko visus gerus ir blogus darbus. Bet atleiskite, suklydau taip sakydamas, nes nežinau, ar kun. Milukas yra ką gero padaręs ir ar jis turi gerus darbus. Man neteko jo tokie darbai matyti. Blogiems jo darbams, tai prisižiurėjau taip kaip ir kiekvienas, dėlto apie tai nei nerašysiu, tiktai grįžšiu prie dalyko.

Balsavimas turėtų but slaptas su poperėlėmis ir tas poperėles maršalkai surinkę turi viešai kuopos susirinkime apskelbti kas kiek gavo balsų ir viską įrašysi protokolan, taip kad pasidarytų kokia klaida Centro valdybos rinkimuose. tai kuopos tokią klaidą galėtų lengvai pataisyti.

Ateinančio seimo didžiausiu uždaviniu atmesti dabartinį organą "Žvaigždę" su jos vienais apskelbimais. Kun. Milukas savo "Žvaigždėj" prikemša vienų apskelbimų ir paskui siunčia mums, sąnariams. Męs iš apskelbimų (apgarsinimų) neturime jokios naudos, jais naudojasi pats kun. Milukas ir žydai. O vienok męs kaipi už organą kokį mokame ir permokame. Gaila tik vienos Evangelijos, kurią kiekviename numeryj skaitome ir kuri talpinama tankiausia šalep kokių ten netikusių raštų, raštų be vertės.

Ateinantiems metams Susivienijimui už organą turime paimti "Kataliką", kuris šimtą kartų vertesnis ir geresnis už kun. Miluko "Žvaigždę", tą sudevėtą "Žvaigždę", kuri tinka tik Lietuvos ubagams. "Žv." gina tiktai asmeniškus kun. Miluko reikalus ir visą jo "biznį". O męs lygšiolei buvome jo tamsųs pasekėjai. Bet ir tamsuoliams pagalios įsipyko toksai išnaudojimas, laukėme jo (kun. M.) pasitaisymo, bet mums belaukiant taip jis įgriso su savo blogais sauvališkais pasielgimais, kad dabar turėsime su prievarta jam duoti iš Susivienijimo vilko bilietą. Turės dailų paliudijimą, jei nenorėjo ir nenori darbuoties organizacijos labui, bet tiktai savo kišeniui.

Męs visi, broliai ir sesers lietuviai katalikai, darbuokimės išvien Susivienijimo ir tautos labui, o ateis tokie laikai, kuomet tegalėsime pasidžiaugti su savo nuveiktais darbais. Visi dirba, kruta, todėl ir męs neturėkime atsilikti kitų užpakalyj. Turėtumėm kuopose užvesti kitokią tvarką, turėtumėm tankiau rengti prakalbas, paskaitas, kaip tai veikiama mųs brangioj tėvynėj—Lietuvoj. Turėtumėm daugiau atidžios atkreipti į teatrus, lavynties su dainomis ir tt. Męs dabar tik tai užsiganėdiname socijalistų teatrais ir ten kokiais spektakliais, kurie kataliko jausmus varžo ir abelnai nelimpa prie širdies; arba laisvą laiką praleidžiame gertuvėse ir nuodijame savo protą ir sveikatą.

Laikas mums, katalikams, susiprasti ir darbuoties, nes geri darbai atneša gerus vaisius. Tai gi jei kun. Milukas butų gerai dirbęs, but dabar gerus vaisius rinkęs, bet kad blogai dirbo, tai ir blogus vaisius turės susirinkti.

Kun. Milukas visur košės priviręs, jis niekur netinka. Štai Shenandoah'o lietuviai visai jo nepriėmė už kleboną. Dabar apsigyveno kitur, bet ir tenai intrigų pridirbo, ima kelti ermyderius. Turbut kad ir norėtumėm jo blogus darbus paslėpti, tai negalėtumėm, nes jis jų aibę pridirbęs.

Broliai ir sesers! Pirm seimo svarstykime Susivienijimo reikalus per "Kataliką" ir rinkime gerus seiman delegatus, kurie galėtų visokią kun. Miluko netvarką pataisyti.

Tik vienybėje — galybė!
J. Biskutis.

Protestas

36 kuopos S.L.R.K.A., Newark, N. J.

Mųsų kuopa Balandžio 18 d. š. m. laikė bertaininį susirinkimą ir nutarė protestuoti prieš nelegališkai paskirtą seimui dieną. Patėmyta "Žv." apskelbimas, kad seimas prasidėsiąs 20 d. Birželio, t.y. nedėldienyj, kas priešinga Jungtinių Amerikos Valstybių įstatams ir mųsų tikybai, nes nedėldienis pašvęstas atsilsiui ir maldai, bažnyčių lankymui, bet ne seimams ir kitokiems viešiems darbams. O tai vis pasirodo perdidis sauvališkumas visiems žinomo mųsų "dvasiško vadovo" kun. Miluko. Jis (kun. M.) žinodamas gerai, kad visi mųsų gerbiamieji kunigai sustos prieš jį ir beabejonės lieps jam iš Susivienijimo prasišalint su visu savo šeimininkavimu ir su "Žvaigžde", tai griebiasi naujų pinklių, liepdamas prezidentui apgarsinti seimą tokioj dienoj, idant nei vienas kunigas negalėtų pradžioje seimo dalyvauti, kadangi kaip kun. Milukas, taip ir męs visi gerai žinome, kad nedėldieniais kunigai privalo but savo parapijų bažnyčioje. Tatai be abejonės tada kun. Milukas liktų vėl kaip ir lygšiolei viso Susivienijimo valdovu.

Taigi 36 kuopa reikalauja, kad seimas prasidėtų utarninke, t.y. 22 d. Birželio.

Ir visoms kitoms kuopoms patariame tą dalyką apsvarstyti ir iš laiko apsižiurėti, pagalios užprotestuoti prieš tokius kun. Miluko nelegališkus darbus.

Kuopos viršaičiai:
K. Vaškevičius, prez.
A. Laugžemis, sekr.
P. Pranis, kasier.

Protestas.

17 kuopa Sus. L. R. K. A. laikytame savo susirinkime Balandžio 18 d. š. m. apkalbėjo tautiškų centų padėjimą ir jų eikvojimą netautiškiems dalykams pagal Centro valdybos norų.

Mųsų kuopa vienbalsiai protestuoja prieš tokius "tautiškus" dalykus, kaip tai kelionės į seimus ir kitokie pasivažinėjimai už tautiškus centus ir duodame seiman įnešimą, kad tie tautiški centai (dešimtukai) butų sunaudojami teisingai.

Dėlto mųsų 17 kuopa vienbalsiai nutarė dešimtukų dabar nemokėti, bet laukti seimo, kuriame turbut apsvarstyta geriau kaip kitais metais, kam tie tautiški centai skiriami. Mųsų kuopa pilnai sutinka nors ir tuojaus tuos dešimtukus užmokėti, jei tik žinotų, kur jie dedami, kokiems reikalams išleidžiami.

Pertat atsiliepiame ir į visas kitas kuopas ir prašome tą dalyką apsvarstyti gerai, idant paskui mus kun. Milukas su Valukoniais, Čepukaičiais ir kitais nepajuoktų, kad męs esame tokie kvaili, atiduodame jiems veltui savo sunkiai už dirbtus centus.

Kuopos viršaičiai:
K. Deltuva, prez.
A. Baltuška, kas.
J. Tumasonis, sekr.

Kun. Miluko nauji Žabangai.

Kun. Miluko nauji žabangai taisoma. Bet ar žinote prieš ką? Nagi prieš savo brolius lietuvius kunigus. Kadangi kun. Milukas netekęs jokio pasgerbiamus kunigus užsitikėjimo, tai jo vardu dirba žinomas "apologetas" kun. P. Saurusaitis. Tasai žmogus suviskuom parsidavęs kun. Milukui ir bijosi kaip žaibo išvysti ant žemės žmonijos palaimos. Juk jis kadaisia per "Žv." rašė, kad ant žemės tarp žmonių turį viešpatauti ašaros ir vargai, nes to geidęs Išganytojas.

Žabangų dalykas ve kame.

Gerb. kun. Staniukynas užmanė Amerikoje sutverti lietuvių kunigų Sąjungą ir podraug išleidinėti laikraštį. Minėton Sąjungon tečiaus neužprašė kun. Miluko ir jo išleidžiamą laikraštį aplenkė, kaipo be kokios ten vertės. Kunigų Sąjunga ir naujo laikraščio išleidimas — tai kun. Milukui ir jo "Žvaigždei" mirtinas smugis. Kadangi kun. Milukas be laikraščio negali gyventi, o čia kunigų Sąjungai "Žvaigždės" neįpirši už jokius pinigus — tai pirmiausia jis per "Žv." kun. Staniukyno projektą ėmė taisyti, kad tas viskas veikiama jo skriaudai. Bet kad per "Žv." neikokiu budu negalima tai Sąjungai užkenkti, nes beveik visa kunigija užmanymą paremia, tai ėmė kitokiu keliu veikti. Atspauzdino laiškus su kun. P. Saurusaičio parašu ir išsiuntinėjo "ištikimesniems" kunigams, bile tik Sąjungai pakišti koją.

Štai išsiuntinėto laiško turinys:

Kunigų Sąjungos Reikale Atsiliepimas.

Kunigo Staniukyno užmanytasis projektas yra labai geras, tik mano nuomone, nevisas antsyk reikalingas.

Iškarto rodos nėra reikalo įsteigti naują laikraštį, kuris butų pavojingas Kunigų Bendrovei, praeteriti experientia duce, nes kunigų nemažai randasi privatiškųjų reikalų, kurie privalo buti traktuojami sub secreto, ne omnibus rudibus innotescent. Tam tikslui jau yra įsteigta du laikraščiu, Kaune Draugija, ir Seinuose Vadovas, visi kunigai galime išvien laikytis tame dalyke su Tėvynės kunigais. Yra klaida sakyti, kad laikraščio redaktoriumi gali buti geras katalikas, visų lietuviškų dabartinių laikraščių redaktoriais buvo katalikai pradžioje, ir rodėsi gerais, bet šiandie kuo jie yra? Taigi aš iš sykio atsisakau nuo prisidėjimo išleidimui naujo laikraščio.

Mano nuomone, Kunigų Blaivybė yra mums dabar reikalingiausia, ir nuo jos pirmiausia pradėjus darbuotis karštai, kiti visi dalykai savo laiku lengvai prisieitų įvikdinti, ir laikraščiai augtų kaip grybai po lytui, ir mokyklos butų daug lengviaus uždėti, jei žmonės tuos milijonus dolerių pradėtų apversti naudingiems dalykams, kurinos dabar gaišina nuodams! Dabar-gi jeigu męs ištempsim savo nervus antsyk viską aprėpti, tai nieko nenuveikę pailsę išsiblaškysime vėl į visas puses, kaipo jau buvo nesykį pirmiaus.

Tai-gi tuom tarpu padarytčiau įnešimą, paskirtose provincijose nusvarstyti gerai viską ir pasiskirti bent vieną dieną pirmiaus prieš Susivienijimo Seimą, kad vieni kunigai susivažiuotų į Clevelandą, ir tenais galėtų atlikti extra kunigų Sąjungos Seimą prieš pradėsiant visų Katalikų Seimą.

Kun. P. Saurusaitis.

Tasai laiškas spaudintas "Žvaigždės" spaustuvėje ir išsiųstas iš Philadelphia, nors kun. P. Saurusaitis gyvena toli, Waterbury, Conn.

Perskaičius viršuj minėtą laišką tegalima aiškiai suprasti kun. Miluko budas ir darbai, tatai veltus čia ir perkratinėjimas. M. K.

Aršiau nei po žemės drebėjimui!

Italijos karalius Viktoras Emanuelius andai aplankė Messinos miesto griuvėsius. Jisai asmeniškai patyrė, jog tenai šiame laike viešpataujanti santikiai tikrai esą aršesni nei tuojaus po žemės drebėjimui.

Jo patyrimai ir tvirtinimai sutinka su žiniomis, tankiai pareinančiomis iš įvairių šaltinių, jog santikiai Messine visai nepersimainę. Likusieji žmonės neapsakomai daug skursta, kadangi tarp jų negalima įvesti jokios tvarkos ir užbėgti jų skurdui.

"Daily Mail" Balandžio 9 dieną apskelbė iš Messinos depešą, kuriaja tarp kitko korespondentas rašo, jog ligi šiam laikui dar nieko nenuveikta, kad miestą apvalyti nuo griuvėsių. Tiktai jurų pakraščiais tegalima važinėti vežimais, bet ir tenai vietomis gali griuvėsiai 20 pėdų aukščio.

Garo gelžkelis, turintis 40 mylių ir jungiantis Messiną su artimesnėmis sodybomis, šiame laike butų labai naudingas, bet visiškai nenaudojamas, nes nėra pinigų tam tikslui.

Ligi šiam laikui labai mažai pastatyta namelių. Jų daugumą pastatydino patįs nukentėjusieji gyventojai savo lėšomis ir užtai labai brangiai turėjo užmokėti, kaip už medžiagą, taip ir už darbą.

N'esama jokios valdybos, sergstančios sveikatos padėjimą. Taippat niekas nedaboja mėšlų prašalinimo, kurie tarp namelių kasdiena vis labyn dauginasi.

Niekas neprašalina smirdančių materacų ir kitų skudurių ir ruklėdžių, išimtų iš po griuvėsių ir perimtų supuvusių lavonų oru. Tie visi daiktai tarp griuvėsių guli prieš saulę, ant kurių milijonai musių spiečiasi ir paskui išnešioja limpančias ligas. Tos muses laipo ant ruklėdžių, o paskui lekia kiaušinius perėti valgomuose produktuose, kurie pardavinėjami budelėse.

Tarp tų pardavinėjamų valgomų produktų, sutinkama daug išimtų senai iš po griuvėsių. Žmonės perka ir valgo, maitinasi. Juk reikia palaikyti gyvybę.

Miesto griuvėsiuose naktimis nėra jokių žiburių, baisu vaikščioti tamsiais urvais, nes pavojus iš visą pusių gresia.

Vietinės žinios.

Lietuvių Ratelis. Pereitame nedėldienyj viešbutyj Great Northern atsibuta "Lietuvių Ratelio" pirmo metinio banketo. Buta prakalbų, dainų ir vakarienės. Kad tasai "Ratelis" negalima pavadinti "lietuvišku", tai aišku nors iš to, kad dainuota rusiškos dainos, programai atspauzdinta angliškai ir visoks susirinkime apsiėjimas kvepėjo "tarptautiškumu". Nekuriems svečiams labiausia nepatiko rusiškos dainos, kaipo kokia persekiojanti šmėkla jausmus draskė. Ot, sau susiėjimas, pažintis, pasikalbėjimas, vis tai mielas kiekvienam daiktas ir didžiai naudingas praleisti draugiškai laiką, bet to visko negalima pavadinti "lietuviškuoju" rateliu.

Pinigų dirbėjai. Detektyvai andai areštavo netikrų $5 ir $10 dirbėją, nekokį Jamesą E. Kennedy. Jis areštuota krasos buste, kuomet jo tenai norėta išmainyti $10. Jo draugas Murdoch areštuota Milwaukee. Pinigų dirbėjai daug netikrų pinigų tarp žmonių praplatino.

Sveikatos skyrius. Pereitoj savaitėj mieste žmonių numirta mažiau ant 105 asm. už pirmbusią savaitę, ty. viso numirta 630. Aišku tat, kad sveikata pagerėjus. Ir persergiama gyventojus, idant jie namuose užsidugninę nebutų, bet nuolatos butuose laikytų atvirus langus, nes tik sveikas oras apsaugoja žmogų nuo visokių ligų.

Duonos kaina nepakilo. Duonkepyklų savininkai, priklausantieji prie "Master Baker's Association", andai savo susirinkime nutarė nepakelti ant duonos kainos, kadangi miltų kaina netrukus nupulsianti ant normališkojo stovio. Beto pranešta unistams darbininkams, dirbantiems duonkepyklose, idant jie nereikalautų sau mokesčių pakėlimo, kadangi savininkai nekelianti ant duonos kainos.

Pieno išvežiotojai nutarė nestraikuoti. Andai pieno išvežiotojų unija turėjo savo susirinkimą ir nutarė nestraikuoti, labiausia atsižvelgiant į kudikius, kurie turėtų labai daug nukentėti. Beto unistai sutiko su kompanijos pasiulijimu: per pirmus metus jiems savaitinę mokestį padidinti ant 50c., o per sekančius trejus metus po 1 dol. ir kontraktą su kompanijomis padaryti vieton keturių metų ant trijų.

Tunelio įtaisymas. Miesto majoro biure andai atsibuvus konferencija ir nutarta didmiestyj tuojaus pradėti tunelio taisymą tramvajų komunikacijai. Senasis tunelis po La Salle gatve ir po upe greitai busiąs pataisytas ir pavestas naudojimui. Paskui pradės kasti naujus tunelius.

Mirtina kova. Nedėldienio rytmetį prie Elston ave. 23 metų girtas darbininkas, nekoksai J. Mickasa, užtakavo name savo pačią, grąsindamas ją nužudyti. Užgimė tatai liarmas, praeinantis šalia policijantas Hortung tai išgirdo ir įėjęs norėjo girtą Mickasą areštuoti, bet pastarasis atsispyrė ir besipurtant abudu su policijantu nusirito trepais nuo antro aukšto. Policijantas tečiaus jo nepaleido. Pašaukė patrolvežimą ir nugabeno ant stoties. Mickasa išrodė sveikas, bet vakare apalpo ir tuojaus numirė. Pasirodė trukus galva. Dabar visaip kalbama: vieni sako, kad jisai krizdamas trepais susidaužė galvą, kiti sako, kad jam policijantas perskėlęs su lazda.

N. A. LEIKIN.

Musiškiai Užsienyje.

Juokingas aprašymas kelionės į Paryžių ir atgal Mikalojaus ir Glapiros Ivanovų.

Išguldė Magnus Parvalkietis.

TOMAS I.

(Tąsa).

— Ne, ne! Siandien! O jei nedalaikysi žodžio tai ant piktumo pirmoj geresnėj valginyčioj liepsiu paduoti keptą varlę.

— Gerai jau, gerai, bet šiandien užlipkiva tik ant pirmųjų lubų, o ne ant viršunės bokšto. Atkartoju tau, kad pirmiausiai turiu apsiprasti su taja minčia. Šiandien užlipsiva ant pirmojo, ryto ant antrojo...

— Dėlko-gi taip deriesi? Užlipsi ant pirmojo ir pamatysi, kad nėra jokio pavojaus nei baimės ir esmi užtikrintas, kad pati paprašysi lipti ant antrojo. Juk ant kiek sprendžiama, suvirš milijonas žmonių lankė bokštą, o vienok nieko vėtra nepagavo ir visai jiems niekas neatsitiko. Kaip bokštas prancuziškai? — užklausė Mikalojus.

— Ak, Dieve mano, pamiršau pažiurėti žodynan, kaip bokštas vadinasi prancuziškai — sušuko Glapira. — Seniau daugybę žodžių išrašiau iš žodyno, bet apie bokštą, neatėjo nei į galvą.

— Kokia tu išdraikyta. Juk bokšto vardas, tai svarbiausias dalykas parodoje.

Taip kalbėdamas, privažiavo prie parodos, nusipirko biletus nuo vaikų ant gatvės, atsiliko su vežėju ir įėjo parodos daržan.

— Na, Dieve padėk! — sušuko Mikalojus, — tuojaus pasikelsiva į padangę. — Pasiėmė žmoną už rankos ir nuėjo tiesiok į bokštą.

— Aš, Mikalojau, vis tavęs laikysiuos tol, kol neužsikelsiva ant pirmojo gyvenimo. Jei turėsiva mirti, tai jau sykiu nepersiskyrę — kalbėjo Glapira.

— Gerai, gerai, tai-gi laikykies, kad taip jau geidi.

— Ak, kaip tai man baugu. Jau dabar jaučiu, kad dreba man kojos ir rankos.

— Tai melskies.

Taip kalbėdamu abudu prisiartino prie įeigos.

XXXVIII

Prie iždo, kur pardavinėjo biletus, buvo eilė prisikimšusių žmonių. Turėjo visi stovėti ir laukti.

— O tai didelis judėjimas! Kur tik pasisuksi, pilna žmonių ir turi laukti savo eilės. Visas Paryžius sustatytas eiliomis, kaip skyriai kareivių — barėsi Mikalojus. — Eini į parodą eilėn; lipi ant bokšto, taipgi stokk eilėn. Vakar net eidamu pietautų turėjova laukti kol atėjo eilė.

— Einant ant bokšto, gal tas žmonių eilėmis sustatymas nėra visai bloga, nes lengviaus atsiminti, apsižiurėti, pagalvoti, pasidrąsinti, apsipratinti su nepaprastu važiavimu, kur ten, net ant debesų — atsakė Glapira. — Ne, ne — tarė po valandėlės — eikiva iš čion. Kas iš to pasivažinėjimo. Atjaučiu, kad bokštas netrukus sugrius.

— Kas vėl! Niekados ant svieto. Toliau, toliau eikiva.

Nusipirko biletus.

Žmonės grudosi prie keltuvės. Čionai taip-gi sustatyta eiliomis.

— Tfu! po šimts pypkių! Tame Paryžiuje, tai gal ir mirti atsieitų sustatytiems į eiles — tarė nusispiovęs Mikalojus.

Glapira laikydamos abiem rankom už vyro pečių, kalbėjo:

— Karvelėli, Mikalojan, neapsakomai bijaus. Jau aš dabar jaučiu, kad po kojų kažinkas treška.

— Kaip tai? dar visai neįėjai bokštan. Bet tik taip tau girdžiasi! Na, eikiva!

Keltuvė dar nenusileido nuo viršaus. Bet netrukus sugirgždėjo sukučiai, subraškėjo ratai, rintantys šėnomis ir didelė karieta pradėjo leisties.

— Tiesiok ant mųsų dumia. Dvasios nebepritenku krutinėj. Pagalios, kaip įstums į tą vištinyčią, o paskui prasidės kelties aukštyn, bus dar blogiau — kalbėjo pati sau Glapira, laikydamos už vyro žiupono skvernų.

— Tai-gi užsimerk ir tau visai nebus baisu.

Trissyk pasikėlė ir nusileido karieta pakol atėjo eilė ant Glapiros ir Mikalojaus prie įėjimo keltuvėn. Ant galo įėjo ir atsisėdo ant medinio suolo, kurie stovėjo eiliomis. Glapira persižegnojo ir užmerkė akis. Pasklydo švilpimas ir karieta patyliai dundėdama ratais šėnomis pradėjo pamaži kelties aukštyn. Glapira noroms-nenoroms baisiai suklyko ir pagriebė abiem rankom vyrui už rankos. Teisingai apėmė mirtina baimė, pabalo ir ašaros pasirodė jai akyse. Mikalojus kaip galėdamas ramino žmoną:

— Ei, vaike, vaike! Kas tau? Juk esava sykiu, jaigu nupulsiva, tai visados sykiu.

Sėdintis su jais kokis tai ilgakojis anglas, margai apsivilkęs, kažinkokiuose autuvuose išgeltonos odos, vieton paprastų pušnių (čebatų), tuojaus pasiekė kabantį ant pečių maišelį, išsitraukė iš ten bonkutę su spiritu ir kažinką murmėdamas angliškai, pakišo Glapirai prie nosies, bet ji staiga nustumė.

— Uostyk! Uostyk! Kas vėl? Juk matai, kad tau duoda spirito. Pasakyk "m e r s i".

— Nereikia, nereikia. Patsai mane įstumei ton baimėn, o dabar nori iš jos išgydyti.

— Tik pauostyk, sakau tau! Tas labai gerai daro. Pauostyk, nes priešingai bus blogo išauklėjimo ženklas.

— Neuostysiu, nes gal dar kokie užmigdanti lašai.

— Tai aš pauostysiu, nes to reikalauja geras pasielgimas. B i t e m o s j e — tarė Mikalojus, atsigrįždamas į anglą. Paėmė bonkutę, pauostė ir pasakęs: m e r c i, sugrąžino ją anglui.

Anglas vėl kažinką murktelėjo, kaipi atsakymą ir taippat pauostė iš bonkutės. Mikalojus nesuprato, ką kalbėjo anglas, bet vienok laikė už priedermę atsiliepti:

— Moteriška lytis, kiekvienam žinoma, kad labai lengvai persigąsta, mat, jau tokia bobų kiltis!

Anglas parodė į termometrą, kabantį ant sienos karietoj ir vėl kažinką pasakė angliškai.

— Taip, taip, trošku, šilta. Nuolat iš oro šildo. Kaip tik įvažiuoji urvan, tai tuojaus jauti troškulį, o ką-gi dabar ant tokios aukštybės.

Tokiu budu, visai nesusiprazdamu, abudu kalbėjosi. Antgalo karieta sustojo ir konduktorius atidarė duris.

— Puikiai! Štai ir atvažiavova... Pirmos lubos! Ko-gi čion bijoties? — kalbėjo Mikalojus, ramindamas žmoną ir išvedė ją iš keltuvės.

— Dieve! Pavelyk mūdviem laimingai nuvažiuoti atgal. Šventieji Viešpaties, gelbėkite mano sielą! — atsiduso Glapira. — Dasileidova labai didelio nusidėjimo, kardamiesi taip aukštai. Bokšto Babilionijos statytojai kaip aštriai liko nubausti. Taip-gi buvo bokštas.

— Bokštas Babilionijos buvo kur kas aukštesnis.

— O ar tu jį matei?

— Nemačiau, bet skaičiau, kad norėta išstatyti tokio aukštumo, idant siektų net dangų.

— Kad nematei, tai nekalbėk.

— Gerai, tylėsiu, bet ir tu pagalios nusiramink. Pažvelgk tiktai, nei ant vieno veido nematyt tokio persigandimo, kaip ant tavo. Moterų daugybė, o nei viena nesibijo. Betgi dėl Dievo, tai tikras miestas, o tai valginyčia, o apart to dar...

— Tu tiktai tėmiji valginyčias. Ant ko kito negali pataikyti, o į valginyčią vienatinis iš tavęs žmogus.

— Juk negalu išsibadyti sau akių. Galybė! Kas čion žmonių. Net negalima nei prisigrąsti prie tvoros, kad pažvelgti žemyn. Kokiu-gi budu tokią daugybę galėtų vėjas nupusti nuo bokšto. Net tokio vėjo nebuvo ir nebus. Prisispausk ir laikykies mano rankos — kalbėjo Mikalojus, traukdamas žmoną už rankos, bet ji staiga susilaikė ir išbalo.

— Siubuojasi... Jaučiu, kad supasi — šnipštelėjo.

— Duok man atilsį. Tau tik taip rodos. Na pajudink kojom. Dėlko-gi gali stovėti? Visi linksmi, niekas neatjaučia baimės, o tu...

— Kiekvienas turi savo sielą.

Abudu kaip galėdamu prisigrudo prie tvoros.

— Štai, tai tik aukštenybė, o esava dar tiktai ant pirmųjų lubų. Žmonės ten, žemai, išrodo kaip karkvabaliai. O namai! Žiurėk-gi, kokie tai namai. Kaipi butų grintelės statytos iš kortų. Kaip toli iš čion siekia akys. Sekvana, kaip kaspinėlis, o garlaiviai ant jos, kaip vaikų žaislai. Ten toliau dar kažinkokia upė. Ar žinai, Glaša, aš manau, kad butų galima pažiurėti per žiuroną, tai beabejonės pamatytuva mųsų Nevą.

Glapira tylėjo.

— Kaip tu manai? — klausinėjo Mikalojus, žvilgterėdamas į žmoną ir traukė toliau: — Dėlko-gi tu tokia užsimąsčius. Ištempei akis ir stovi. Juk esi gyva, sveika, nieko tau nestokuoja. Ištikrųjų per žiuroną galima iš čion pamatyti Nevą, o nuo aukštutinių lubų, tai beabejonės butų galima patėmyti ir Litovką. Kur tas anglas, ką sykiu užvažiavo? Nuo jo butų galima pasiskolinti žiuroną. Jis turi didelį žiuroną. Eikiva pajieškoti to anglo. Bet-gi žengk drąsiau, ar dar bijais? Juk grindys nėra įkaitytos. Vėl antra valginyčia. Pažvelgk tiktai per langą, o pamatysi tirolkes su žaliomis šlebėmis, kurios tarnauja prie stalų. Ant galvų plaukus turi kaip ragus. Na, juk pažvelgk, Glaša.

— Iš kokio atžvilgio tau patinka tirolkės su ragais? O man jos, pfe! — atsakė smarkiai suerzinta Glapira.

— Kalbu ne apie tirolkes, bet tik apie tai, jog ta valginyčia neišmatuojamai yra įdomi — atsakė Mikalojus, rodydamas aludę.

— Na, na, neišsikalbinėk. Žinau, ko tau norisi.

— Tai-gi ko? Prastas dalykas. Užėjova ant tokios aukštenybės, taigi reikia neatbutinai ką-nors išsigerti. Su kokiu siekiu čion-užvažiavova? Su kokiu siekiu užmokėjova už nuvežimą keltuve? Kuo-gi pasigirsiva Petrapilyje, jaigu nieko neišgersiva ant tokios aukštenybės? Kitaip galėsiva drąsiai pasakyti: "gėrėva alaus padangėse!" Aha! Veizėk! Taip-gi ten rašo atvirus laiškelius iš bokšto Eifelio! Matomai, čionai yra krasa. Reikės tiktai nusipirkti atvirų laiškelių... O tai ten juos pardavinėja. Spirkies, stumkies, tuojaus nusipirksiva. Tu taip-gi parašysi pas savo motiną laiškelį: — mylimoji motinėle, b o n ž u r ant bokšto Eifelio ir ž e v u p r i tavo motiniško palaiminimo. O m o n m a r i siunčia tau linkėjimus.

Abudu prasispaudė per spaudžiančią minią ir prisiartino prie stalelio, prie kurio sena moteriškė pardavinėjo atvirus laiškelius su paveikslėliais bokšto Eifelio.

— K a t r... k a t r laiškelius. Arba geriaus ne k a t r, bet s e n k — ištarė Mikalojus, dėdamas ant stalo penkius frankus.

(Toliaus bus).

Karolius Vairas.

Magdalės Marija.

Mintis paimta iš P. Geize dramos "Marija iš Magdalės.".

(Tąsa).

— Kas žino? — vis šaltai traukė toliau savo pasakojimą Flavijus ir varė į Marijos širdį žodžius, tartum, iki raudonumui įkaitintas vinis. — Kol kas jųsų Dievas padeda Jo priešams. Ant rytojaus vyriausias jųsų kunigas atvedė Jį pas mano dėdę teistų, kaipo prasikaltusį prieš mųsų valdžią, buk, mat, norėjęs Jis prisisavinti Judėją...

— Ir ką tavo dėdė?

— Tu neapkenti mųsų, romėnų, vadini mus beširdžiais — o vienok, kaip tuojaus pamatysi, męs esame kur kas geresni ir gailiaširdingesni, negu jųsų pačių valdovai, pasivadinantieji save Dievo tarnais! Kiek juose kraugeriškumo ir didybės! Tas pranašas iš Nazareto ir dėdei, kaip ir man, pasirodė visai nepavojingu svajotoju, kokią daugybę pasaulis matė, dabar mato ir matys per visus amžius — jie negali sujudinti pamatų tokios viešpatystės, kaip Roma!

— Atleiskite Jį, paliuosuokite! — patarė dėdė jųsų kunigams; — aš nematau tame žmoguje jokios kalčios ir pertai negaliu Jo teisti.

— O tie, tavo kunigai, ėmė rėkti: "Pakark Jį! Ant kryžiaus ištempk!" Jie rėkė, taip kad liaudis girdėtų ir jų tarnai vis landė po liaudį ir teršė pranašo vardą — perstatinėjo Jį liaudžiai baisiausiu prasižengėliu — o juk liaudies širdis yra žinoma: tas padaro ant jos įspudį, kas balsiau ir drąsiau išsireiškia. Jisai-gi, Nazarietietis, užsilaikė šaltai, žiurėjo į rėkaujančią minią giliom savo akim, tartum, sakė: "nežinote, ką darote!" Mano dėdė, pamatęs, kad minią nebegalima suvaldyti, liepė užpilti sau ant rankų vandens ir tarė: "numazgoju aš savo rankas, nėsa n'esu kaltas to teisingo žmogaus kraujo!" Kunigai-gi šaukė: "męs žinome, ką darome! Jo kraują priimame ant savęs ir savo vaikų!" Liaudis taisė ant Golgotos kryžių... ir rytoj... Marija, kas tau? — Puolė jis prie Marijos, kuri nualpusi, nuslydo nuo sėdynės.

— Marija, girdi, dar ne viskas pražuvo, dar galima išgelbėti Jis iš kunigų rankų!

— A... a... — atsiliepė ji. — Išgelbėti? Pats Dievas tegalėtų Jį išgelbėti... Kunigai... žinau aš juos...

Marijai, atsitekėjus, jis kalbėjo toliau: — Kunigai, ne kunigai, o Jis išgelbėti dar galima, tas nuo tavęs prigulės...

— Nuo manęs?... O kas su mokytiniais? Ar jie Jo neišliuosuos?

Prasijuokė romėnas.

— Tie jo mokytiniai buvo drąsųs, kol liaudis buvo avių burys, o dabar, į vilkų tarpą pakliuvę, patįs į avis pavirto. Maža to, aš girdėjau, kad vienas jų išdavė Jį kunigams...

— Negal buti?... kas toksai?

— Nežinau vardo...

— Flavijau, aš eisiu pas visus kunigus, aš eisiu pas Simoną, pas jo mokytinius... Aš klausiu šių, kaip jie gyvens, mokytoją praradę... aš...

— Karštai tu Jį myli — atsakė Flavijus, bet nieko iš to nebus. Mokytiniai jau užvakar nuo Jo pabėgo, Simonas vienas nieko neįveiks... Gali buti tik vienas išėjimas... Neapgaudinėk savęs, tu viena tik gali padaryti stebuklą!

— Kam tu išjuoki mano nelaimę? — skundėsi suskaudusi Marija.

O Flavijus pamaži, šaltai rengė jai visųsmarkiausią jos gyvenime smugį.

— Žinai, kad mudu dar turiva visą naktį laiko. Sėsk, pasikalbėsiva rimtai. Aš turiu vieną sumanymą.

— Tu gali Jį išgelbėti? Teisybė? Jei nori gali?

— Nevisai taip. Matai, jei tas nevyktų — tat aš turėčiau didelę atsakomybę... ir jei Jį išgelbėčiau — tat vis-gi dėdė ant manęs užpyktų. Vienok dėl tavęs... Marija...

— Padarysi tai?...

Flavijus paima ją už rankos ir pritraukia ją prie savęs. Marija taip įsigilino į mislį apie Jezaus išganymą, kad nieko nejaučia, nieko nemato; net nejaučia, kad romėnas apkabino ją ir, glausdamas prie savęs ir, veik dasilytėdamas jos skruosto lupomis, kalba:

— Aš tą galiu padaryti... tik klausimas ar aš panorėsiu...

(T. B.)

HUMORAS IR SATYRA.

(Tąsa).

Naujai paskirtas poručninkas ateina aplankyti savo majoro pačios ir priverstas ilgai laukti prieškambaryj.

Pagalios prasiveria durįs ir per anas išbėga majoro berniukas.

Poručninkas nori jį nutverti už rankutės, bet vaikištis užsuka ranką užpakalin.

— Ne, ne! — šaukia — esi dar per karštas. Mama sakė, kad toksai dar šviežiai iškeptas poručninkas gali truputį už durių palaukti. Kaip atšalsi, tada galėsiu tau paduoti savo ranką.

Vaikai buvo aplankytų vieną giminę, kurio įtekmė gimdytojams buvo labai reikalinga.

Žiaurus tėvas pas sugrįžusius vaikus klausia:

— O ką, ar buvote mandagųs, ar gražiai tenai pasielgėte?

— O taip, tėveli, ponia daktarienė sakė, jog ji kaip gyva nemačius tokių mandagių vaikų.

— O jųs ką ant to?

— Męs pasakėme, jog turime but mandagųs, nes kitaip tėvelis mums ausis apiplėštų.

Mikutis už nemandagų apsiėjimą laike pietų, buvo lengvai iškoliotas, pabartas.

Mikutis pamąstė, o paskui susiraukęs prašneko:

— Niekad nesitikėjau, kad atsirastų tokie gimdytojai, katrie savo vaikus taip daug persekiotų.

Viename susirinkime dalyvavo advokatas, teisių daktaras, kuris, vezdamas namų šeimininko reikalus, įtraukė dar į dvi nelaimingas bylas, o butent dėlei savo didesnės naudos.

Advokatas, pamatęs arti šeimininko namų bežaidžiantį jo mažą bernaitį, norėjo pavadinti pas save, bet mažytis išpradžių priešinosi, o paskui nenorėjo advokato net pabučiuoti.

— Dėlko tu nenorėjai pas mane prisiartinti? — paklausė advokatas.

— Tavęs bijau — atsakė bernaitis.

— Dėlko?

— Nes esi daktaru.

— Tai kas iš to, juk aš n'esu tokiu daktaru, kuris vaikams užrašinėja karčius vaistus.

— Esi dar aršesnis — pasakė vaikas — girdėjau, kaip šiandie ryte tėtis pasakė, kad jau ne vienam kailį nulupęs.

Pasakyk man, Andriuk, ar jųsų gaidys tankiai pešasi su višta?

— Beveik neikados.

— Tas man labai stebėtina, juk tai moterystė.

— Atmink, Stella, kad graikų nosįs tiesios, o romėnų kuprotos.

— Tai tetulė Berta turi nosį graiko, o kuprą romėno.

— Tetute, atverk lupas, prašau.

— O tai kam?

— Noriu persitikrinti, ar tėtis tur teisybę apie tai kalbėdamas.

— O ką tėtis sakė?

— Tėtis sakė, kad nemoki burnos atidaryti be liežiuviavimo.

Vaikas sako tėvui, kuris yra paprastu muziku -kompozitorium ir visai nieko nesirupina su savo šeimynos padėjimu.

— Tevuk, žiurėk, kelnutės truko jau net dviejose vietose.

— Tai ką aš galiu padaryti? — sako tėvas.

— Kaip turėsi truputį laisvesnio laiko, tai sukompozituok man naujas.

Vienas atkaklus vaikas už nieką nenorėjo ištarti pirmosios alfabeto raidės A. Tatai vaikas uždaryta kamaraitėn, neduota jam valgyti, o paskui net mušta; tečiaus viskas veltui.

Atėjo vakare kaimynas. Papasakota jam su vaiku prietikis, kad nenorįs mokinties.

Kaimynas, paėmęs ant kelių vaiką, paklausė, dėlko nenorįs ištarti raidės A.

Vaikas ilgai tylėjo, bet pagalios susiraukęs atsakė:

— Nenoriu pasakyti A, nes tuojaus lieps man sakyti B ir taip toliau.

De Chateauneuf, budamas vaiku kokios dešimties metų, buvo perstatytas kokiam tai vyskupui, kuris su juom kalbėdamas maloningu balsu paklausė:

— Pasakyk man, mano mažas bičiuoli, kur yra Viešpats Dievas, tai tau duosiu apelsiną.

— Prašau man pasakyti, kur nėra Dievo, tai aš Jo Ekscelencijai duosiu du apelsinu — atsakė vaikas.

Klausta šešių metų mergaitės, ko ji norėtų: ar katino, ar lėlės.

Ilgai nenorėjo atsakyti, pagalios prabilo ant ausies:

(Toliaus bus).

PASARGA: "Už korespondencijas ir apgarsinimus "Kataliko" Redakcija neatsako.

Administracija Liet. Teat. Dr-stės po priegloba Szv. Martino.

V. Urbanovicze Prez.
37 Ruble St.
Vincentas Armonas Vice-prez.
945—33rd St.
Martinas Z. Kadzievskis Sekr. Prot.
3244 So. Morgan St.
Mr. Antanas Kasperavicze Sekr. Fin.
884—33rd St.
S. P. Tananevicze Kasierius
3244 So. Morgan St.
REŽISZIERIUS TEATRU
Martinas Z. Kadzievskis
3244 So. Morgan St.

Administracija. D. L. K. Vytauto.

POLITISZKO KLIUBO.
Wilkes-Barre, Pa.

John S. Lopatto.
Attorney-at-Law, Prezidentas.
47-48-49 Bennett Building.
Petras Aceviczius Vice-Prez.
58 Sheridan St.
Sylvestras Pileckis Sekr. Prot.
462 E. South St.
Jonas Liaukus Sek. Fin.
110 Stanton St.
Jurgis Rekus Kasierius.
138 So. Meade St.
Petras Mazelka Globėjas Kasos
662 Northampton St.
Kazim. Berzinckas Glabėjas Kasos.
425 S. Sheridan St.
Juozas Grimaila Marszalka.
31 Tonnary St.

Draugisczių reikalai.

Pask. ir Bud. Draugystė KEISTUTO No. 1

Szi Draugystė skolina pinigus dėl nupirkimo arba statymo namų ant lengvų išlygų. Serijos prasideda parsidavinėt kožną czvertmetį. Susirinkimai atsibuna kožną ketvergą 8 val. vakare L. Ažuko salėje 3301 Auburn Ave. kertė 33 gat. Norėdami daugiau dasižinoti atsiszaukit pas K, F. Pocių 944-33rd St.

L. Muz. Dr-tė "Birutė".

Stato pirmu kartu ant scenos Chicago didžiausią dramą

"Blinda"

Žemaiczių Razbalninkas

Keturių veiksmu ir vieno paveikslo Žemkalnio Nedėlioj, 2 Gegužio (May), 1909. Pradžia lygiai 7:30 val. vakare West Side Auditorium, Taylor st. ir Centre ave. Važiuokite: Halsted iki Taylor street iki Centre avenue.

Dramoje dalyvauja didelis razbainingų choras. Apart dramos bus geras muzikos programas. "Birutės" choras dainuos naujas ir gražias dainas. Puiki orchestra. Kaslink loszimo, tai visos svarbiausios rolės yra rankose atsižymėjusių artistų-mylėtojų. Choras taipgi gerai prasilavinęs.

P. M. Petrauskas specijaliszkai sukomponavo "Birutei" razbainingų choro dainą, o ji labai graži ir ją iszgirsite tiktai ant szito perstatymo. Abelnai prisirengta, kad szitas perstatymas liktųsi ant visada chicagiečių atmintyse ir mės galime užtikrinti, kad garbi publika pamatys perstatymą, kurluo netik bus užganėdinta, bet stacziai gerėsis.

Tikietai: 25c. 50c, 75c ir $1.00. Pirkite tikietus iszlaiko. (18)

Chicagos Lietuvių atidai.

Susitvėrė czia nauja Draugystė po vardu Lietuvos Karaliaus Mindaugio kuris per ilgus laikus Lietuvą valdė ir mylėjo. Minėta draugystė priima lietuvius sveikus czysto proto. Taigi meldžiam kožną lietuvį prigulėti prie virszminėtos draugystės. Istojimas į draugystę $1.00. Mitingai atsibus kožną pirmą nedėldienį mėnesio pirmą valandą po pietų, po No. 147 Canalport Ave. p. Podžiuvelio svetainėj.

Užpraszo visus
KOMITETAS. (19)

Pajieszkojimai.

Paieszkau savo brolio Dominiko Nakutis. Paeina isz Kauno gub., Sziaulių pav., Baisogalų par., Skamaiczių kaime. Jau 8 metai kaip Amerikoje, pirma gyveno DuBoys, Pa. o dabar asz mislinu randasi Indiana valst. Jis pats ar kas kitas lai duoda žinę ant antraszo

George Nakutis (20)
3244 So. Morgan St., Chicago, Ill.

Vargonininkas suprantantis Gregorioniszką giedojimą galintis vesti chorą ant 4 balsų taippat ir vaikų, nori permainyti vietą. Reikalaujant atsiszaukite ant antraszo

Vlad. Milewski, (20)
Box 128 Gaylord, Mich.

Paieszkau savo szvogerio Jono Vitkaus, Kauno gub., Kauno pav., Velionos miestelio, trįs metai kaip Amerikoi, girdėjau kad buvo New Yorko valst. o dabar nežinau kur. Lai jis pats ar kas kitas duoda žinę ant antraszo

Jos. Makaras, (20)
2210 Tustin St., Pittsburg, Pa.

Reikalingas 17 metų vaikinas, pabaigęs publikos mokyklą, norintis iszmokti aptiekorystos. Atsiszaukite pas

Jos. Krzywinski,
3149 So. Morgan St., Chicago, Ill.

ANT PARDAVIMO.

Senei iszdirbtas biznis parsiduoda isz priežasties ligos. Atsiszaukite:
3240 So. Halsted St. 19

Ant pardavimo geras saliunas geroj apgyventoj tarp lietuvių ir lenkų vietoj ant Bridgeporto, vieta yra labai gera ir biznis iszdirbtas. Priežastis pardavimo, savininkas iszvažiuoja ant farmos, apie viską galima dažinoti "Kataliko" redakcijoje.

3244 So. Morgan St.
Chicago, Ill.

Ant pardavimo geras arklys tinkantis į bogę, karietą arba expresą už pigę prekę, ateikite o sutiksime pas

Ant. Valinczius,
637 Union Ave., Chicago, Ill.

Ant pardavimo 2 namai, vienas ant gyvenimo antras su grosernės biznu, lietuvių apgyventoje apygardoje atnesza gerą randą, ir geras biznis. Atsiszaukite į "Kataliko" Redakciją. (20)

SUGRYŽTANTI PERGALĖTOJAI.

Nuo neatmenamų laikų pergalėtojų sugryžimas buvo apvaikščiojamas visos tautos. Kiekvienas stengėsi parodyti savo meilę ir pasišventimą. Gali buti netinkamu, bet teisinga sulyginus su tuo prasinešančia pirmyneiga Trinerio Amerikoniško Eliksyro Karčiojo Vyno. Jis pergalėjo visus nuoduotojus, nes geresnių šitos rųšies vaistų negalima nė vienam padaryti. Jei tas butų galima, tai tas butų vėl padaryta tik Trinerio. Jo laboratorijos, po priežiura mokslininkų yra pavyzdžiu švarumo ir prieinamos kiekvienam. Jo vaistai yra žinomi žmonėms kaipo ištikimos gyduolės visose skilvio, žarnų ir kraujo ligose. Vartok juos kaip tik valgumas sumenkės ar jausiesi silpnu ir pailsusiu be jokios matomos priežasties. Gaunamas aptiekose. Juozapas Trineris, 616-622 S. Ashland ave., Chicago, Ill.

Mokinkimės patįs.

Gramatika angliškos kalbos mokintis be mokintojo (apdaryta) $1.00
Vaikų Draugas arba kaip mokintis skaityti ir rašyti be mokintojo 15c.
Naujas Budas mokintis rašyti be mokintojo 10c.
Aritmetika mokintis rokundų be mokintojo (apdaryta) 35c.
Pinigus siųskite per Money Order šiuo adresu:

P. Mikolainis,
Box 62. New York City.

TELEFONAS 1532 YARDS.
DR. J. KULIS,
LIETUVIU
....CHIRURGAS IR GYDYTOJAS....
Gydo visokias ligas moteru, vaiku ir vyru. Turi gera praktika ir gydo pasekmingai visokias limpanczias, uzsisenejusias ir paslaptingas ligas.
3255 S. Halsted St. Chicago.

R. S. Ivaszkevicze
Pirmutinis lietuviszkas iszdirbėjas visokiu mineraliszku gėrymų, kaipo:
GINGER ALE, PAPSO, SALSERIO IR OBUOLINES SAIDES.
1645 W. 46th. St. Arti Ashland Ave.
CHICAGO, ILL.

PONE ONA MILLER
(Pagal vyro Jankauskiene)
SENIAUSIA LIETUVISKA AKUSERKA CHICAGO.
Dabar gyvena, 107 Canalport ave. prieszai Ruble St.
Telephonas Canal 3619.

THE FALCON CIGAR FACT.
Po vardu SAKALAS Cigaru Fabrikas
J. A. NUTAUC SAV.
— iszdirba geriausius —
HAVANOS CIGARUS
1601 W. 47th St. CHICAGO.
Tel. Yards 1735.

LINKSMA VIETA
pas
A. Pawlowski
katras atsilankys, tas bus linksmas, ba dėl to kad užlaiko geriausę degtinę, szaltą alų, o cigarus tai net isz pats Havanos. Atsilankykite
3317 So. Halsted St., Chicago, Ill.

Wm. Jonelis ir E. Miller
užlaiko
LIETUVISZKA KARCZEMA
skanus alus, rugine degtinę, ir kvepenti Havanos cigarai
3328 So. Halsted St.

J. P. WILKOWSKI — F. WILKOWSKI
1838 N. Monticello Av. — 125 W. Berlin
Phone 281 Irwing Park
WILKOWSKI BROS.
Murininkai
Visokias informacijas ant kiekvieno darbo sutelkia dykai.
Ofisas 1838 N Monttcello Ave.
CHICAGO

Telephone Canal 285
KAZ. KATUTIS
LIETUVISZKAS GRABORIUS
Persamdo kereczius ant pagrabų, veselijų ir tt.
166 W. 18th St. Chicago, Ill.

Stereoskopai arba Teleskopai.

Stereoskopas arba Teleskopas yra tai prietaisa arba žiuronas su padidinančiais stiklais, per kuriuos kad žiurai ant abrozėlio, abrozėlis pavirsta į naturališką paveikslą, kuriame matai čielas grupas žmonių, triobų, visą miestą, plačius laukus, miškus, daržus ir teip toliau, teip kaip kad pats toje vietoje butumei ir viską savo akimis matytumei. Teleskopas paverčia į naturališką esybę, padidina jį, atskirsto žmogu nuo žmogaus ir išrodo jau ne paveikslu, bet tikru atsitikimu.

Męs turime dabar ant pardavimo gražiausius stereoskopiškus paveikslus kaip matome žemiau surašytus.

SERIJA. I

Susideda iš 12 Stereoskopiškų paveikslėlių pundelyje. Prekė 50c. už pundelį.

Štai ką juose gali pamatyti:
1 Stebėtini griovai Yellow-Stone Parko.
2 Kvietkinė paroda, mieste Saratogos, N. Y.
3 Bowery gatvė New Yorke.
4 Didysis vandens puolimas, Yellow-Stone Parke.
5 Typiška tabako farma, Kuboje.
6 Sudo butas mieste Honolulu, ant salos Hawaii.
7 Žuvų rinka, mieste Manilės, ant Filipinų salų.
8 San Jose gatvė, mieste San Juan, Porto Rico.
9 Puikiausia pilis mieste Rheinstein, Prusuose.
10 Puikiausias Žurandelis Salone de Jenetes, mieste Vienoje.
11 Švento Mykolo palocius, Peterburge, Rosijoje.
12 Švento Petro bažnyčia ir pliacius Ryme.

SERIJA II.

Susideda iš 25 Stereoskopiškų paveikslėlių bakselyje. Prekė 75c. už bakselį.

Štai ką juose gali pamatyti:
1 Gražiausias vandens puolimas, Havana Glen, N. Y.
2 Orandžių sodas, Floridoje.
3 Didžiausias pačto budinkas, New Yorke.
4 Stebėtinas vandens puolimas, Niagara Falls, New York.
5 Puikiausia svetainė United States Hotelyje, mieste Saratogos, N. Y.
6 Kupčyška gatvė, Obispo, mieste Havanos, Kuboje.
7 Ukininko namai, Kuboje.
8 Įplukdymas galvijų mieste Manilos, ant Filipinų salų.
9 Geležinkelis ant salos Hawaii.
10 Gatvė miesto Manilės, ant salos Filipinų.
11 Kapelija "Sousa" ant Paryžiaus parodos, Francuzijoje.
12 Palmų daržas mieste Frankfort, Prusuose.
13 Merginos parduoda kvietkas mieste Kopenhagen, Danijoj.
14 Puikiausias kvietkų darželis, mieste Monte Carlo.

Pasakos ir Apysakos.

No. Kaina.

1 **Aliutė,** duktė kunigaikščio Kerniaus pusl. 24 ....1oc.
2 **Ant nakvynės.** Dailraro Baltusio.5c.
3 **Aventino Neregė.** Apysaka iš pirmutinių krikščionystės amžių, pusl. 50....2oc.
4 **Amžiaus galas Ponsko Piloto,** kurs buvo sudžia Vieš. Jėzaus Kristaus. Bitėnuose, 1901, pusl. 23.5c.
5 **Andersono pasakos** (su paveikslėliais.) Išguldė Nėris. Tilžėje, 1895, pusl. 82. 10 gražių pasakų vienoje knygelėje....2oc.
6 **Apieka Dievo.** Aprašymas iš padavimo XVIII amžio. Plymouth, Pa. 1887, pusl. 192....5oc.
7 **Atminimas už motinos dušią,** Apsakymas iš tikrų atsitikimų Lietuvoje ant egzekvijų. Parašė Žemaitė Tilžėje, 1902, pusl. 23....5c.
8 **Duonos liezkotojai.** Apysaka H. Sienkevičaus. Lietuviškai išguldė V. Stagaras, Shenandoah, Pa., pusl. 82....35c
9 **Gledris.** Gražųs pamokinimai. pusl. 36....1oc.
10 **Graži vaikų knygelė.** Telpa čia 25 gražios pasakėlės dėl mažų vaikelių, surašytos pagal kun. K. Schmidtą. Labai graži knygelė, pusl. 53....1oc.
11 **Gyvenimas Stepono Raudnosio,** arba ketvirta dalis Šiauleniškio Senelio. Juokinga pasaka su 16 paveikslėlių, pusl. 52....15c.
12 **Gyvenimo vaizdeliai** susidedanti iš aštuonių sekančių gražių pasakaičių: Atsisveikinimas;—Vagis;-Kas kaltas;—Gatvės vaikai;—Paparčio žiedas—Miško sargas;—Signalas;— Keleivis, Chicago, Ill. pusl. 99....15c.
13 **Grabnyčių žvakė.** Flamandų tautiška pasaka. Tilžėje, 1901, pusl. 31....1oc.
14 **Idėja ant mėšlyno.** Apysaka mųsų dienų. Aukauja broliams lietuviams Musė, Plymouth, Pa., pusl. 56....1oc
15 **Istorija apie Genavaitę,** jos vargus, rupesčius ir stebuklingą Dievo surėdymą, kaip geriems užmoka geru, o piktiems piktu. Iš lenkiško vertė Laurinas Ivinskis, puslapių 152....2oc.
16 **Istorija apie gražią Katriuką ir jos vargus.** Yra tai labai graži pasakėlė, verta kožnam lietuviui perskaityti, pusl. 32....1oc.
17 **Istorija apie gražią Mageloną,** dukterį karaliaus iš Neapolio ir apie Petrą Kareivį grapą pusl. 48....15c.
18 **Istorija Septynių Mokytojų ir Lietuvio sapnas.** Plymouth, Pa., 1904 pusl. 158....5oc.
19 **Iš gyvenimo lietuviškų Velių bei Velnių.** Pasakos surinktos Dro J. Basanavičiaus. Chicago, Ill., 1903. pusl. 470. Šioje knygoje telpa keli šimtai gražių pasakų: apie rojų (dangų) čyščių, peklą; apie giltinę, marą, cholerą; apie dvasias (dušias), velnius, jų vaidinimasi ir tt. Pasakos užrašytos tokioje kalboje, kokioje buvo girdėtos: Panavėžyj—pagal panevėžiečių kalbą; Šiauliuose—pagal šiauliečių kalbą; Suvalkų gubernijoje—pagal suvalskiečių kalbą; Prusų Lietuvoje—pagal Prusų lietuvių kalbą; Dzukijoj—pagal dzukų kalbą ir tt. Popieros apdarais....$1.50
Audimo apdarais....$2.00
20 **Jurgis Kastriotas,** išvaduotojas Albanijos. Pagal lenkišką parašė Tėvelių Dukrelė, pusl. 13....5c.
21 **Judošius.** Aprašymas kaip tuli lietuviai laike lenkmečio maišto, 1863 m. buvo šnipukais ir maskoliams išdavinėjo savo brolius ant sušaudymo arba ištrėmimo Siberijon, Tilžėje, 1902, pusl. 11....5c
22 **Kaimynų pašneka.** Pasakojimas iš lietuvių sodiečių gyvenimo. parašė J. Vilniuje (?) pusl. 18....5c
23 **Kas kaltas?** Apysaka mųsų dienų. Parašė A.V., pusl. 27....1oc
24 **Kėkštų Simas.** Ukiška apysaka. Ši yra ne tik graži pasaka, bet ir geras pamokinimas prie ukininkystės. Plymouth, Pa., 1901, pusl. 40....1oc
25 **Lietuviškos Pasakos Yvairios.** Dalis I. Surinko Dr. J. Basanavičius. Chicago, Ill., pusl. 280. Čia telpa 141 labai gražių, juokingų, išmintingų ir žingeidžių pasakų. Kas šitą knygą turės, tam gerų ir gražių pasakų niekada netruks....$1.25
Drutuose apdaruose....$1.50
26 **Lietuviškos Pasakos Yvairios.** Dalis II. Surinko Dr. J. Basanavičius. Chicago, Ill., 1903, pusl. 330. Čia telpa 205 labai gražių ir juokingų pasakų, bovyjančių kiekvieną skaitytoją ir klausytoją..$1.25
Drutuose apdaruose....$1.50
27 **Lietuviškos Pasakos Yvairios.** Dalis III. Surinko Dr. J. Basanavičius. Chicago. Ill., 1904, pusl. 333. Čia telpa 202 dar gražesnių ir juokingesnių pasakų....$1.25
Drutuose apdaruose....$1.50
28 **Lietuviškos Pasakos Yvairios.** Dalis IV. Surinko Dr. J. Basanavičius. Chicago, Ill., 1905. Šitoje knygoje taip kaip ir pirmesnėse dalyse Dro. J. Basanavičiaus surinktų pasakų telpa keli šimtai užimančių ir juokingų pasakų, kas nori gražių ir juokingų pasakų tegul nusiperka vieną iš virš paminėtų 4 knygų I, II, III ar 1V dalį, o turės per visą savo amžių neišsemiamą pasakų turtą..$1.25
Drutuose apdaruose....$1.50
29 **Amalunga** arba Tyro Duktė. Labai graži apysaka apie baltveidžius ir indijonus, kurie Amerikoje mušėsi už savo tėviškę. Pusl. 91....25c
Ta pati apdaryta....50c
30 **Našlaitė.** Ne pasaka. Labai užimanti apysakėlė iš dabartinio lietuvių gyvenimo, pusl. 64....15c
31 **Obrusiteliai.** Paveikslėlis iš maskolių gyvenimo Lietuvoje, parašyta dėdės Antanazo. Čia yra aprašyta kaip maskoliški činovninkai elgiasi su mųsų broliais lietuviais, pusl 76....2oc
32 **Pamokslai gražių žmonių.** parašyti kun. Tatarės. Labai gražios ir pamokinančios pasakaitės, pusl. 95....6oc
33 **Pajauta,** Lizdeiko Duktė, arba Lietuva XIV šimtmečio. Istoriškas apsakymas Bernatavičiaus. Lietuviškai išguldė Andrius. Knyga I. Shenandoah, Pa. Yra tai labai graži apysaka, pusl 155....6oc
34 **Pajudinkime vyrai žemę.** M. Jokai. Lietuviškai perpasakojo A iš B., pusl. 103....2oc
35 **Pasaka apie kantrią Aleną,** dukterį karaliaus Antaniušo, turkų ciesoriaus iš Konstantinopolio, kuri per 22 metu vaikščiodama po svietą daugybę bėdų ir vargų kantriai iškentėjo. Iš lenkiško vertė A. Olševskis. Chicago, Ill. Antra laida, 1902 pusl. 66....2oc
36 **Pasakojimas Antano Tretininko.** Parašė Motiejus Valančauskas, Žemaičių Vyskupas. Plymouth, Pa., 1891, pusl 87....25c
37 **Palangos Juzė.** Parašė Vysk. Motiejus Valančauskas (ketvirta laida). Tilžėje, 1902, pusl. 132....25c
38 **Ponas ir Bernas.** Chicago, Ill., 1904, pusl. 64. Apysakaitė L. Tolstojaus iš gyvenimo maskoliškų kaimiečių; žingeidi norinčiam susipažinti su buviu ir sanlygoms gyvenimo maskoliškų kaimiečių; ji verčia skaitytoją jausti drauge su vargo prislėgtais žmonėmis..15c
39 **Robinsonas Kruzius.** Graži ir morališka pasaka. Antra pertaisyta laida, Chicago, Ill., 1903, pusl. 83....25c

Kaip žmogui yra linksma skaityti laišką drukuotą su mašina, nes viską galima aiškiai suprasti.

Paveikslas Popiežiaus Pius'o X.

Yra tai labai puikus paveikslas Šv. Tėvo. Ant paveikslo išrodo taip kaip gyvas. Apatiniai rubai balti, o viršutiniai raudoni — paveikslo-gi dugnas tamsiai žalias. Žodžių sakant paveikslas labai gražus. Miera jo 18 colių pločio, o 24 ilgio. Prekė....25c.

Šventų Tėvų paveikslai.

Paveikslas mirusio šv. Tėvo Leono XIII. Miera 14x22 colių ant baltos popieros juodas paveikslas....25c.
Paveikslas šv. Tėvo Pius'o X, miera 16x22 colių. Šv. Tėvas sėdi ant savo sosto popiežiškuose drabužuose....25c.

Paveikslai ant guzikų.

Guzikai su paveikslu šv. Tėvo Pius'o X su lietuviškais parašais, be rėmelių, prekė....15c.
Tie patys paveikslai su rėmeliais.25c.
Paveikslai šv. Tėvo Leono XIII atmintis po jojo mirties su lotynišku parašu "In Memoriam", be rėmelių....1oc.
Tie patys paveikslai su rėmeliais.2oc.
Paveikslai D. L. K. Vytauto, labai puikus, iki pusei, su lietuviškuparašu, prekė....15c.

Religiški Dalykai.

Purcelinės gražios baltos krapelnyčiukės su auksinėms kvietkoms ir mukele prekė nuo....25ir75c.

Pastatomi kryželiai.

Mediniai kryželiai su metaline mukele....25c.
Augštesni mediniai kryželiai su metaline mukele....50c.
Gražus misinginiai kryželiai...$1.25
Augštesni ir dailesni misinginiai kryželiai nuo....$2.00 iki 2.50
Maži prie ražančiaus kryželiai įvairių prekių.

Ražančiai.

Paprastas ražančius, plieno kryžutis....1oc.
Balti arba rausvi poterukai, plieno kryžutis....15c.
Balto perlo poterukai, taipogi perliniai kryžiukai su maža mukele....25c.

Drukuojamos Mašinukės.

Po šimtą budelių! Negalima suprasti, ko tas žmogus nori, nes laiškas yra taip biauriai rašytas, kad jį kelis kartus perskaičiau ir dar negaliu suprasti, ką tie jo iškreivinimai reiškia. Tur but ar tas žmogus nežino, kad galima pirkti drukuojamą mašinukę už pigę prekę, su kure galima gromatas išsidrukuoti.

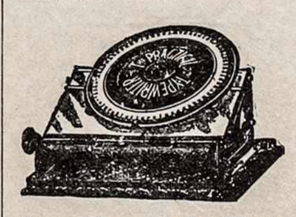

Practical Typewriter No. 8. Prekė $7.00

Su šita mašinuke galima drukuoti visokias gromatas. Ji turi 2 raktus arba litaras, tai yra su visais ženklais, didžiomis ir mažomis litaromis. Ji yra tvirtai padaryta ir su nikeliu apvilkta. Labai puikiai drukuoja ir pati reguluoja linijas. Kada ateina prie linijos galo skambalas duoda žinotį, jog naują eilutę reik pradėti.

BIBLIJOS.

Bybėlės (Biblija) tai esti: visas Šventas Raštas Senojo ir Naujojo Testamento. Aštuntas spaudimas. Berlyne, 1897, pusl. 1134. Drutuose apdaruose Vokiškoms raidėms....$4.00
Bybėlės (Biblija) tai esti: visas Šventas Raštas Senojo ir Naujojo Testamento. Halle, a S. 1895, pusl. 1448. Drukas stambesnis už berlyniškojo išleidimo. Drutuose gražios skuros apdaruose, aukso kryžius ant vieno šono kielikas ant kito šono, su dviem kabėm. Vokiškoms raidėms....$5
Bybėlės (Biblija) tai esti: visas Šventas Raštas Senojo ir Naujojo Testamento. Aštuntas spaudimas. Berlyne, 1897, pusl. 1134. Drutuose apdaruose Vokiškoms raidėms....$4.00

MALDAKNYGES.

Aukso Altorius, arba Šaltinis Dangiškų Skarbų. Naujausis spaudimas pagal tikrą dešimtą ir šeštą, sulyginime pagal Naująjį Šaltinį pirmo spaudimo, pusl. 992.
a) Skuriniu apdaru, paauksuotais kraštais, apkaustytos ir su kabe....$1.50
b) Šagrino skuroje apdarytos su pagražinimais....$2.00
c) Moroko skuroje be apkaustymo....$2.00
d) Minkštais apdarais....$3.00
e) Krištoliniais apdarais....$2.50
f) Aksominiais apdarais....$4.00
g) Sloniaus kaulais....$4.00
h) Celuloido apdaruose....$3.00
i) Aksomo ir sloniaus kaulais apkaustyta ir su kryžiais....$5.00

Balsas Balandėlės, arba Mažas Šaltinėlis mylistų Dievo. Naujausias spaudimas be „Officium" su dadėjimu daugelio litanijų, maldų ir giesmių prie Panelės Švenčiausios.
a) Prastais apdarais, auksuoti kraštai, apkaustyta su kabe....75c.
b) Šagrino skuros apdarais....$1.00
c) Moroko skuros apdarais be kabės ir be apkaustymo, su raudonais kraštais....75c.

Balsas Balandėlės, arba Mažas Šaltinėlis su „Officium".
a) Prastais apdarais, auksuoti kraštai, apkaustytos ir su kabe..75c.
b) Šagrino skuros apdarais, apkaustytos ir su kabe....$1.25
c) Moroko skuros apdaruose, be apkaustymo, su raudonais kraštais....$1.00
d) Balto celulaido apdaruose...$2.00
e) Balto celuloido, apdaruose su kryžiais....$2.00
f) Balto celuloido, abrozuotose apdaruose....$2.75
g) Minkštuose moroko skuros apdaruose....$2.25
h) Visokios parvos aksomuose su metaliniais kryžiais ir kvietkomis....$3.00

MAŽI AUKSO ALTORELIAI.

Mažas Naujas Aukso Altorius, didei naudinga maldų knygelė, pavesta visos Lietuvos Katalikų Jaunuomeniai, pagerinta ir per naują devintą kartą atspausta su dadėjimu visų ražančių, drutais apdarais, be apkaustymo....50c.
a) Tokiuose pat apdaruose su apkaustymais ir su kabe....65c.
b) Visokios parvos apdaruose su paauksuotais viršais ir nugara, kraštai raudoni....75c.
c) Celuloido visokių parvų apdaruose su kryžium ir kvietką prie kampo....$1.00
d) Celuloido visokių parvų apdaruose su kryžium ir kvietka ant vienos pusės, ant antros kielikas....$1.25

Šios 7 knygelės yra naujausio spaudimo ir gražesnės už seniaus spaudintas. Popiera balto, slidi drukas stambus, aiškus; didumas knygelių 3 colių plotis ir 4½ ilgis. Maldos: rytmetinės, vakarinės, prie spaviednės, komunijos, mišių, mišparų ir daugybė kitų; mišių maldos su abrozėliais; mišparai lietuviški ir lotyniški giedami prie vargonų; keletas lotyniškų giesmių giedamų prie išstatymo SS. Sakramento, procesijų, pakrapinimo ir tt. 6 Litanijos; psalmės Šv. Marijos P. ir Karaliaus Dovydo, aktai, ražančiai, stacijos, karunka, keliolika šventų giesmių ir tt.
a) Prastais drutais apdarais, auksintais kraštais be apkaustymo....50c
b) Prastais drutais apdarais, auksintais kraštais, apkaustytoms briaunoms pasidabruotomis blėtelėmis, su kabute....75c

c) Moroko skuros minkštais apdarais, apvalais kampais, auksinti kraštai parašai ir auksinta kvietka ant vieno šono....$1.25

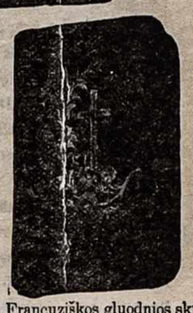

d) Francuziškos gluodnios skurelės, minkštais apdarais, apvalais kampais, aukso kvietka, kryžius, parašai ir kraštai....$1.50

e) Apdėta baltais sloniaus kaulais aniuolo figura iš celuleidos, 3 sidabriniai medalikėliai kabo ant lenciugėlių, aksomo nugara, apkaustytos briaunos sidarbrinėms blėtelėms, su kabe, auksinti kraštai....$1.50

f) Baltos celuloidos apdarai, ant vieno šono iškilusios kvietkos arba įspaustos su auksu ir perlu, su kabute, auksinti kraštai....$1.50

g) Baltos celuloidos apdarai, ant vieno šono kvietkos išklotos sidabru ir perlu, su kobute, auksinti kraštai....$2.00

Breviorėliai.

Katalikiška Maldų Knygelė, pavesta Lietuvos katalikiškai jaunuomenei.

Knygelės miera 2¾x3¾. Puslapių 140, storis ½ colio. Mažiausia, gražiausia ir smagiausia maldaknygelė neštis bažnyčion. Mišios, mišparai ir suplikacijos yra dvejose kalbose: lotyniškai ir lietuviškai. Turi visas reikalingas maldas ir kaip dorių, taip kaip didės knyga. Balta plona popiera. Čia yra jų paveikslai ir kainos.

a) Juodi, kieti druti audimo apdarai, išrodo kaip skuriniai, gražųs išspausti išmarginimai, lapu kraštai raudoni kaina....40c

b) Juodi, kieti, druti audimo apdarai, išrodo lyg skuriniai, gražųs išspausti išmarginimai, auksuotas kryžius ant šono, auksuoti kraštai. kaina....50c

c) Baltos celuloidos gražųs apdarai išrodo kaip balčiausias sloniaus kaulas, čysta, slidi, žvilganti; ant šono auksuotas kielikas ir kvietkelė žaliais ir kitokių spalvų lapeliais, rundoni kampai, lapų kraštai bagotai auksuoti, su viena kauline ant vidurio kabute. Kaina....$1.25

d) Juodos francuziškos skurelės, kieti lygųs apdarai, auksiniai parašai ant šono ir nugaros, lapų kraštai bagotai raudonai auksuoti, rundini kampai. kaina....75c

Kas yra Sergantis.

Didžiausia Lietuviška Aptieka

3149 So. Morgan St.

Čia randasi didžiausias išsirinkinkimas visokių gyduolių ir šaknų kaipo vietinių taip ir užrubežinių. Taipgi didžiausia krautuvė visokių toaletavų dalykų, kaipo mulių dėl veido ir galvos išprausimo, pomodų dėl plaukų, kvėpalų dėl drapanų ir visokių kitoniškų dalykų kokie tiktai gali rastis aptiekose.

Dabar aplaikėme didelę daugybę visokių žolių ir šaknų iš seno krajaus; kaip tai: Trijų Devynerių Trajankos, Naktinyčių Devynmačių, Trukžolių, Čiobrelių, Gumbašaknių, Šantų, Našliukių, Puplaiškių, Valeriono, Bedegų ir kitokių, ko kitose aptiekose visai negalima gauti.

Išdirbame savo visokias šelmyniškas gyduoles dėl visokių paprastų ligų, — dėl vyrų moterų ir vaikų. Turime naujausio išradimo gyduoles nuo slinkimr ir sustiprinimo plaukų.

Reikale čia visados galima atrasti daktarą kokį kas nori.

Receptai išpildomi koatsargiausiai ir iš teisingų gyduolių.

Visokios rodos ir patarimai yra suteikiami už dyką.

J. L. ŽUKAUCKAS, Ph. G. Lietuviškas Aptiekorius.

J. E. KRZYWINSKI,

Diplomuotas aptiekorius ir savininkas.

Telephone Yards 4175

A. BYANSKAS

GENERALISZKAS

Karpenderis ir Kontraktierius

Budavoja namus kaip medinius taip ir murinius. Darbą atlieka teisingai, gerai, greitai ir pigiai. Duoda geriausią rodą perkantiems senus namus ir pasako jų vertę. Eikite visi pas lietuvį.

3327 Auburn Ave., Chicago. Ill.

"Kataliko" agentai.

Kurie turi tiesą rinkti apgarsinimus, prenumeratą nuo skaitytojų, pruminėti orderius ant visokių drukoriszkų darbų ir taip toliaus yra szie:

Geo. Tumasonis

Keliaujantis agentas Pennsylvanijoj. Pas jį galima užsirašyti ir atnaujinti prenumeratą už "Kataliką", duoti į "Kataliką" apgarsinimus, pirkti lietuviškas knygas, poperas, paveikslus ir tt.

Silver Creek, Pa. ir apielinkėj mųs agentas yra

p. M. MATULEVICZIUS.

St. Poteliunas
345 E. River St.
Plymouth, Pa.

Sabast. Walentinas,
370 Humbold St.
Brooklyn, N. Y.

Jos Zemantauskas
39 W. Porter St.
Waterbury, Conn

Fr Venckus,
304 N. Chicago St
Kenosha, Wis.

John Naujokaitis,
52 Planet St.
Commercial Road E.
London, England

Jonas Vieraitis,
117 Ward St.
Worcester, Mass.

J. G. Miliauckas
Union Savings Bank
Pittsburg, Pa.

J. Grinius
120 Grand St. Brooklyn, N.Y.

Karolis Kazokas

Yra mųsų agentu Chicagoje ir apielinkėje, jis turi tiesą rinkti prenumeratą už "Kataliką", užrašyti naujus prenumeratorius, priiminėti apgarsinimus, drukoriškus darbus ir tt. Jam atsilankius galite atlikti reikalą kaip pačioje redakcijoje.

Kaz. Makarevičius,
255 Wallace St.
New Haven, Conn

J. Petrikis
1514 Ross Ave.
Scranton, Pa.

P. Mikalauckas
Keliaujantis agentas valstijoje Massachusets ir New Hamshires 320 Broadway
So. Boston Mass.

Jonas Kučinskas,
238 Slocum St.
Kingston, Pa.

Ant. Zukauckas
871-31st Pl.
Chicago, Ill.

Jos. Dzika
Box453
Forest City, Pa.

Keliaujantis agentas
Konst. Steponis

Mikolas Voicenaviče,
2 River St., West Lynn, Mass.

Nauja Daktariška knyga Daktaras Kišeniuje.

Su paveikslais, naudingais patarimais ir daugybe receptų nuo visokių ligų, gražiai apdaryta su auksinėm raidėm ant apdaro, knyga parsiduoda po 1 dol. Tą knygą gali gauti dovanai užsiraszydamas "Kataliką" ant metų mokėdamas prenumeratos 2 dol. mųsų agentui.

M. PALTANAVICZE
15 Millbury St. Worcester, Mass.

Dr. Marja Dowiatt-Sass

OFISAS	RESIDENCE
749 W. 18 th St.	2891 W. Harrison St.
VALANDOS	Near 52nd Ave. VALANDOS
nuo 9:30 iki 11:30 ryte nuo 4:30 iki 7 vakare Nedeliomis tiktai nuo 9:30 iki 12 ryte	Iki 9 ryte ir nuo 7 iki 8:30 vakore
TEL. CANAL 1208	TEL. AUSTIN 459

Telefonas Yards 3162

Reikale kreipkites pas savaji **DR. A. L. GRAIČUNAS**

Offiso valandos

Iszryto iki 10 val.; po piet nuo 12 iki 2 val. vakare nuo 6 iki 9 val.

Gydo visokias ligas be skyrtumo vyrų moterų ir vaikų.

3312 So. Halsted St., : Chicago, Ill.

NESULIGINTAS FOTOGRAFISTAS

Z. Urbanowicz

4841 So. Ashland ave.

Užtenka pamatyti lange iszdaisytas o artistiszkai iszbaigtas fotografijas kurios iszeina isz jo dirbtuvės. Iszdirba geriausias fotografijas kokias tik kas nori, ypacz męs dėl savo tautiečių padirbame geriausiai. Kas pas mus sykį atsilankys, tas jau visad pas mus ateis. Meldžiu atsilankyti o persitikrinsite apie mano darbą. Apsimoka atvažiuoti ir isz tolesnių pakraszczių. Duodam lebai puikius prezentus prie kiekvieno orderio. Nepamirszkit adreso.

DIDŽIAUSIA IR SENIAUSIA

ISZDIRBYSTE FOTOGRAFIJU.

Mylinti naturaliszką paveikslą savo ir dailų darbą, kreipkitės pas mus, męs užtikrinam, kad mųsų darbo niekas negali virszinti už tai, kad męs mokame ir žinome kaip gerą darbą reik atlikti. Nesitikėkit tiems, kurie moka dailiai pasigirti nes pasigyrimo neužtenka, bet reike ką nors nuveikti, kad ir kiti pamatytų. Didžiausias pamatas mųsų biznio yra užganėdinimas kiekvieno kostumerio. Su pagarba

JONAS P. RASHINCKAS,

3213 So. Morgan St., Phone Yards 2139 **Chicago, Ill.**

Peoples Trust & Savings Bank

Yra pavojinga laikyti pinigus namieje. Pasidėk juos į atsakančią banką. Mokame 3čią procentą. Kalbame lietuviškai.

47-th St. & Ashland Ave. Chicago, Ill.

Cash Registers

Męs užlaikom Registerius nuo

$5.00 ir aukščiau.

Parduodam už pinigus numušdami didelį nuošimtį arba ant išmokesčių. Turime antrarankių National, Hallwoods ir kitokio išdarbio registerių kuriuos parduodam už suvis žemą kainą. Nė jokio skirtumo nedaro ar didelis ar mažas biznis.

The National Cash Register Co.

Du Sztorai **47-49 E. Randolph St.** Phone Central 1211
217 E. Madison St. Phone Main 1222

TEMYKIT LIETUVEI

Geriausia, pigiausia ir teisingiausia vietanegu pas žydus, kur galima gauti naminių puikių rakandų, peczių, lampų, vanų ir kitokių visokių daiktų koki yra reikalingi į namus. Mano krauvė yra ant trijų lubų ir prisildinta visokiais tavorais. Taipgi nepamirszkit kad asz duodu lovanas nuo szimto penkis dolerius. Užkviecziu visus savo tautieczius atsilankyti.

St. Pocevicze

3321 SO. MORGAN ST. CHICAGO.

Telephone Yards 271 6.

URA VISI PAS

Juozupa Ridika.

Szaltas alus, skani arielka ir kvepenti Cigarai.
Turiu didelę salę dėl mitingų, vesilijų ir tt.

3258 Illinois Ct. Kertė 33 gat

DR. G. M. GLASER.

Sziuomi apreiszkiu pagodotai visuomeniai, jog esu seniausias gydytojas ant Bridgeporto, praktikuojant per 17 metų, perkėliau savo ofisą ir gyvenimą savo locną namą po nr.

3149 So. Morgan. St.
Kertė 32-ros gat.

Mano ofisas aprupintas naujausiais budais gydymo. Visus ligonius stengsiuosi užganėdinti kaip ir ligsziol. Pasitikėdamas, jog gerbiama publika ir tolians mane rems, esiu namie ant kiekvieno pareikalavymo dieną ir naktį. Esiu specialistas ligose vaikų, moterų ir vyrų. Ir užsendintose ligose. Darau visokią operaciją. Liekuosi su pagarba

Telefonas Yards 687

Dr. G. M. Glaser

3149 South Morgan Street
Kertė 32-ros gatvės.

Tai rots alutis Chicago, Heights pas

LEONA VAITKEVICZIU.

Ogi vireti alus labai skanus, milžiniszki stiklai. O ir žmogus doras, visame geras, Visi pas jį eikit, niekad neaplenkit Jeigu katrie netikite, tai nusiduokite ant 1444 wentworth ave., Chicago Heights, Ill. Teipogi vienatinis Notary Public, Chicago, Heights, Ill. Su visokiais reikalais kreipkitės prie jo, o jis jums padarys kuogeriausiai.

Tel. 138 Chicago, Heights

J. W. ZACHAREWICZ,

Notary Public, Real Estate ir Insurance.

Examinavoju Abstrictus, ir atlieku kitus visus reikalus Notariuszo pigiai ir atsakancziai. Visą savo darbą gvarantuoju. Eikit pas lietuvį o ne pas svetimtautį.

917-33rd St.
Tel. Yards 5423.

Skaitykit "Kataliką"

Marc Laukiene

Atsakanti Akuszerka.

3252 So. Halsted St., Chicago, Ill.

Telephone Yards 2268

Duoda visokia roda ir geriausia pagelba moterims ju ligose. Pasekmingai atlieka darba prie gimdymo ir daziuri atsakancziai po gimdymo

---

Klauskit Chopen 10c. cigarų, nes padirbti iš geriausio tabako.

JOS. BARTKOWIAK

Iszdirbėjas

4944 So. Paulina St. Chicago

K. STULGA

Užlaiko visokį tavorą kaip Batus czeverykus ir kitokius vaiszkus puikius drabužius. Meldžiu nepamirszkit mano krautuvės, o busite meilingai priimti.

4513 So. Wood St., Chicago,

Lietuviškas Hotelis.

K. J. KODIS Savininkas

Smagiausia vieta ant Bridgeporto, jaigu esi nuliudės nuveik pas Kaz. J. Kodį jis palinksmįs. Visi gėrymai ir cigarai kogeriausi.

3302 So. Morgan St. Chicago, Ill.

DR. M. F. BOZINCH

Lietuviškas Daktaras iš seno Krajaus.

Ofisas 519 Milvaukee Avenue
Tel. 4283 Irving Park

nuo 10 iki 12 ryte nuo 4 iki 5 ir nuo 6 iki 9 vakare.

Gyvenimas 1629 N. Spaulding Ave.
Phone Humboldt 1953

priesz 9 vakare ir nuo 12 iki 2 naktį.

Seno krajaus gydytojas

Dras P. G. Wiegner

isz miesto Rygos.

Atidarė ofisą ant aptiekos J. Leszczynskio 3315 So. Morgan St. Chicago, Ill.

Gydo visokias ligas

V. WISZCZIULIS

Užlaiko didžiausią krautuvę visokių malĩavų, taipgi maliavoja namus isz lauko ir isz vidaus maliavoja stogus, poperuoja ruimus, maliavoja bažnyczias ir t. t. Darbą atlieka gerai ir atsakancziai ir už kožną darbą gvarantuoja. Taigi reikale lietuviai visi nepamirszkit apie savo tautietį. Krautuvė randasi po adresu:

4537 Wood St. Chicago, Ill.

Pigios Popieros!

Labai pigios popieros su visokiais gražiausiais apvadais; kaip tai su amerikoniszkomis veliavomis ir kitokiais su visokiomis kvietkomis ir su visokiomis pavinczia vonėmis, parduosime labai pigiai — taigi kas prisiųs $8.00 tai gaus 1000 (tukstantį) popierų ir tukstantį kopertų.

Teipgi tais paczias popieras su konvertais be kvietkų duosime už $6.00. Pinigus ir gromatas siųskite ant adreso:

J. M TANANEVICZE,

3244 So. Morgan St., Chicago, Ill

Phone Yards 709

JUOZAPAS LESZCZINSKIS

APTIEKORIUS

Užlaiko naminias ir užrubežinias gyduoles, ir receptus išpildo kežną valandą su dideliu saugumu. Reikale nusiduokit pas jį, o busite užganėdinti. siuncziam gyduoles in kitus miestus

3315 So. Morgan St., Chicago, Ill.

Pigiau kaip kitur!

TIKTAI $6.50

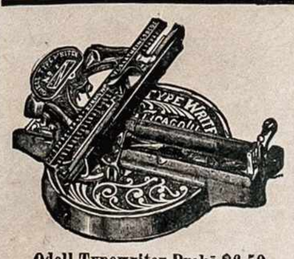

Odell Typewriter Prekė $6.50

Szita maszinukė yra teip gera kaip ir maszina už $100.00. Su ja galima drukuoti po kelis szimtus laiszkų ant dienos, nes jį greitai ir dailiai drukuoja. Ji yra padaryta isz czysto plieno ir prie jos nėra kitokio materijolo kaip tiktai plienas. Litaros teip-gi yra isz plieno, ir užtai tokia maszinukė gali laikyte szimtą metų. Szias maszinukės pirmiau parduodavo po $20.00 Pinigus galima siusti per Money Order arba registravotam laiszkė, ant adreso.

STASIS P. TANANEVIČF

3244 So. Morgan St. Chicago Ill.

Atsakanczausi Bankieriai.

WISOSE SZAKOSE

Pradžia Padėjimo gali buti atidaryta su $1.00 ant 3 czio nuoszimczio. Atidaryta kas Panedėlio vakarą iki 8 valandai.

Atsakancziausias užtikrinimas kiekvienam depositoriui.

LaSalle ir Randolph Gat. Chicago, Ill.

KAZIMIERAS RADZEVICZE

Tuojaus szale Lehigh Valley dypo. Visokių arielkų ir alaus didelis zopostas, taipgi ir isz Europos visokių vynų, cigarų ir visokių valgių ir oisterių. Pakelevingi gali gauti nakvynę ir prieteliszką rodą visame. Taipgi parduodu szipkortes ant visų linijų ir siunczių pinigus į visas dalis svieto pigiausiai ir saugiai.

121 E. Centre St., Shenandoah, Pa.

"KATALIKO" SPAUSTUVE

SPAUDINA

VISOKIAS KNYGAS, DRAUGYSTĖMS KONSTITUCIJAS, KVITARIJUŠUS, TIKIETUS ANT BALIU IR ANT PERSTATYMU, VIZITINES KORČIUKES, ANTGALVIUS ANT LAIŠKU IR KONVERTU, UŽPRAŠYMUS ANT VESELIJU, VISOKIAS PLEKATAS IR T. T.

Darbą atliekam greitai, pigiai ir puikiai. Kam prireiks ką nors išdrukuoti, tai ateikit pas mus : : : :

"KATALIKO" spaustuvė yra didžiausia iš lietuviškų spaustuvių Amerikoje. Turi savo locnas visokias drukavojamas mašinas elektrika varomas ir atsakantį skaitlių gerų darbininkų.

JONAS M. TANANEVICZE

SAVININKAS

3244 So. Morgan St. Chicago, Ill.

Jonas M. Tananevicze,

Agentas dvieju didziausiu ir geriausiu „Fire Insurance" kompaniju ty.

„Continental ir Royal Fire Insurance Co."

Norėdami insekuruoti savo locnasti ateikit pas

JONA M TANANEVICZE,

3244 So. Morgan St., - CHICAGO, LL.

Praneszame visiems lietuviams ant Bridgeporto ir apielinkėj kad musų ofise randasi ofisas dviejų gerų Insurance kompanijų „Continental ir Royal Insurance Co."